

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

12 czerwca

№ 58.

Rok 1923.

Treść: 412. Ustawa z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego . . .	635
413. Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 25 maja 1923 roku w przedmiocie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władz i urzędów państwowych	658
414. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 maja 1923 r. o strawnem i drogowem dla organów sądowych w b. dzielnicy austriackiej	658

412.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 14 maja 1923 r.

w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Przedmiot podatku.

Art. 1. Państwowemu podatkowi przemysłowemu podlegają:

- a) handlowe i przemysłowe, tudzież inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa;
- b) zajęcia przemysłowe, wymienione w taryfie, załączonej do art. 23 niniejszej ustawy, i samodzielne wolne zajęcia zawodowe, wyszczególnione w art. 9 tejże ustawy.

Wyjątki.

Art. 2. Państwowemu podatkowi przemysłowemu nie podlegają:

- 1) gospodarstwa rolne i leśne, oraz związane z nimi: hodowla inwentarza, mleczarstwo, sado-

wnictwo, ogrodnictwo, pszczelarstwo i gospodarstwo rybne;

opłacają jednak podatek:

- a) gorzelnie, browary, krochmalnie, cukrownie, destylarnie drzewa i inne tym podobne zakłady przemysłowe, przerabiające chociażby tylko produkty miejscowego gospodarstwa;
- b) przemysłowe mleczarstwo, ogrodnictwo, sadownictwo i rybołówstwo, prowadzone zawodowo jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa;
- c) wycięby leśne, dokonywane przez właścicieli obszarów leśnych nawet na ich własny rachunek, w tych wypadkach, gdy właścicielami takich obszarów są spółki o charakterze przemysłowym lub handlowym, lub osoby, które kodeks handlowy za handlujące uznaje;
- 2) sprzedaż i dostawa wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego oraz własnego gospodarstwa leśnego, dokonywana bez utrzymywania w tym celu osobnych zakładów handlowych i oddzielnych składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów;
- 3) eksploatawanie w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów: pokładów torfu, piasku, wapna, kamieni, kredy, fosforytów i t. p. wyłącznie na potrzeby własnego gospodarstwa, oraz połączone z eksploatacją cegielnie, piece wapienne i tym podobne zakłady, znajdujące się w obrębie wyżej oznaczonych gruntów, a zaspakajające również tylko potrzeby własnego gospodarstwa;
- 4) młyny i tartaki, znajdujące się w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów, a zaspakajające

wyłącznie potrzeby gospodarcze właścicieli, wzgl. dzierżawców, tych gruntów.

Zwolnienia.

Art. 3. Od państwowego podatku przemysłowego są zwolnione:

1) wszelkie przedsiębiorstwa, prowadzone przez Państwo na podstawie praw zwierzchniczych, prawa monopolu, lub wyłącznie na potrzeby administracji państwowej;

2) państwowe koleje żelazne łącznie ze wszelkimi urządzeniami i przedsiębiorstwami państwowymi, związanymi z eksploatacją lub budową tych kolei;

3) przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, prowadzone przez związki samorządne we własnym zarządzie i na własny rachunek, oraz utrzymywane przez też związki, lombardy i kasy pożyczkowe i oszczędności, których działalność ogranicza się do przyjmowania wkładów i udzielania pożyczek;

4) kasy pomocy (emerytalne, oszczędnościowo-pożyczkowe, pogrzebowe i t. p.) pracowników instytucji państwowych, komunalnych i społecznych, pracowników handlowych, przemysłowych i rolnych, tudzież inteligencji zawodowej;

5) związki pracownicze, mające na celu dostarczanie odpowiedzialnych pracowników;

6) zakłady naukowe tak publiczne, jak i prywatne;

7) zakładane lub utrzymywane przy pomocy Państwa, związków samorządnych lub instytucji społecznych, oświatowych i dobroczynnych zakłady wychowawcze i poprawcze, przytulki i schroniska noclegowe, biblioteki, czytelnie, muzea, galerje i wystawy, warsztaty szkolne, wzorowe ogrody i sady, mające na celu podniesienie ogrodnictwa i sadownictwa, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe i przeznaczone wyłącznie dla członków stowarzyszenia sale gimnastyczne lub szermiercze, boiska, cyklo-dromy i ślizgawki;

8) nieobliczone na zysk stałe i ruchome przedsiębiorstwa kinematograficzne, prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez instytucje państwowe, samorządowe i społeczne w celach oświatowych i kulturalnych;

9) teatry państwowe i komunalne, o ile nie są oddane w dzierżawę;

10) urządzane w celach filantropijnych i oświatowo-kulturalnych widowiska, zabawy, kiermasze i t. p.;

11) przemysł ludowy, wykonywany ubocznie przez drobnych gospodarzy rolnych lub bezrolnych oraz mieszkańców miast bez obcej pomocy, albo z pomocą tylko członków własnej rodziny;

12) wykonywanie przez przedsiębiorców — robót (antrepryz) i dostaw, jeżeli ogólny obrót roczny (art. 5) nie przekracza jednego miliona marek;

13) utrzymywanie pokoiw umeblowanych i stołowanie, lecz bez sprzedaży napojów wysokokowych, jeżeli ilość odnajmowanych pokoiw nie przekracza czterech, a ilość stołowników dziesięciu.

Podstawa opodatkowania.

Art. 4. Za podstawę do obliczania podatku przemysłowego dla wszystkich przedsiębiorstw i zajęć,

z wyjątkiem wymienionych w art. 8 niniejszej ustawy, służy obrót, osiągnięty przez przedsiębiorstwo, względnie zajęcie, w każdym półroczu, a dla przedsiębiorstw handlowych pierwszych dwóch kategorii i przedsiębiorstw przemysłowych pierwszych pięciu kategorii w każdym miesiącu roku podatkowego.

Rokiem podatkowym jest każdy bieżący rok kalendarzowy.

Art. 5. Za obrót, podlegający opodatkowaniu, uważa się:

1) w przedsiębiorstwach, prowadzących handel towarowy—sumę przychodu brutto za towary, sprzedane za gotówkę, wymienione lub wydane na kredyt łącznie z przychodem brutto, uzyskanym z handlu jarmarcznego lub z wykonania dostaw;

w przedsiębiorstwach, prowadzących handel hurtowy, do wyżej wymienionych sum przychodu dolicza się również wyrażoną w cenach hurtowych wartość towarów, oddanych do sprzedaży zakładom handlu detalicznego lub drobnego, należącym do tegoż właściciela;

2) w instytucjach kredytu krótkoterminowego, jakoteż w domach bankowych i w kantorach wymiany—sumę pobranych procentów, prowizji, komisowego, tudzież innych tym podobnych wynagrodzeń za świadczenia, oraz zysk brutto z operacji obcemi walutami, dewizami, czekami zagranicznymi, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, bez uwzględnienia ewentualnych strat;

3) w instytucjach kredytu długoterminowego — ogólną sumę wpływów prócz spłat kapitału;

o ile w instytucjach kredytu długoterminowego są prowadzone również inne operacje bankowe, należy do obrotu włączyć sumy, wymienione w ustępie 2 niniejszego artykułu;

4) w instytucjach ubezpieczeniowych:

- A. W instytucjach, nie opartych na wzajemności:
- całkowitą sumę otrzymanych składek (premji) od ubezpieczeń rzeczowych;
 - $\frac{1}{10}$ część otrzymanych składek (premji) od ubezpieczeń na życie i od wypadków;
 - $\frac{1}{4}$ część otrzymanych składek (premji) od ubezpieczeń pośrednich (reasekuracji).

B. W instytucjach, opartych na wzajemności, a ograniczających swoją działalność w ubezpieczeniach bezpośrednich tylko do swoich członków: połowę premji, wymienionych pod lit. A, ustęp a, b i c.

5) dla robót (antrepryz) i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa—sumę brutto, otrzymaną lub należną za wykonane roboty (antrepryz), względnie dostawy;

6) w przedsiębiorstwach pośrednictwa handlowego, w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych oraz w przedsiębiorstwach przewozowych i komunikacyjnych—zarobek brutto, t. j. sumę pobranych i należnych prowizji, komisowego oraz wszelkich innych wynagrodzeń za wykonane świadczenia i usługi;

7) we wszystkich innych przedsiębiorstwach handlowych—sumę przychodu brutto;

8) w przedsiębiorstwach przemysłowych, wydobywających lub przetwarzających surowce, albo produkujących wyroby z wydobytych lub zakupionych

na własny rachunek materiałów — sumę przychodu brutto za surowce, półfabrykaty i gotowe wyroby, tak sprzedane za gotówkę, jak i wymienione lub wydane na kredyt, oraz użyte do wykonania umów o roboty (antrepryzy) i dostawy;

do sumy przychodu brutto dolicza się również obliczoną w cenach hurtowych wartość surowców, półfabrykatów i wyrobów, wydanych zarówno z samego zakładu przemysłowego, jak i z należących do niego składów innym przedsiębiorstwom i zakładom, należącym do tego samego właściciela;

9) w przedsiębiorstwach przemysłowych, wytwarzających wyroby z cudzych materiałów — zarobek brutto, t. j. całkowitą sumę wynagrodzenia, pobranego za przerób;

10) dla zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych — zarobek brutto.

Wysokość i forma podatku.

Art. 6. Podatek przemysłowy dla wszystkich przedsiębiorstw i zajęć, z wyjątkiem wymienionych w ustępie 2 art. 5 tudzież w ustępie 3 tegoż artykułu, o ile prowadzą operacje bankowe, oraz w art. 8 niniejszej ustawy, wynosi 2% od sumy obrotu (art. 4 i 5).

Przedsiębiorstwa, wymienione w ustępie 2 art. 5 i w ustępie 3 tegoż artykułu, o ile prowadzą operacje bankowe — opłacają podatek przemysłowy w wysokości 5% od obrotu.

Art. 7. Podatek przemysłowy pobiera się od wszystkich przedsiębiorstw i zajęć, z wyjątkiem wymienionych w art. 8 i 9 niniejszej ustawy:

- a) w formie przedpłaty, uiszczanej przez nabywcie właściwych świadectw przemysłowych;
- b) w postaci dopłaty, stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą podatku, przypadającego w myśl art. 4 do 6 niniejszej ustawy, a sumą przedpłaty, uiszczoną za świadectwa przemysłowe.

Art. 8. Państwowy podatek przemysłowy tylko w formie, określonej w art. 7 lit. a), opłacają:

- 1) przedsiębiorstwa handlu wędrownego (art. 19);
- 2) przedsiębiorstwa handlu jarmarcznego (art. 20);
- 3) agenci podróżujący (komiwojażerowie), inspektorzy i agenci towarzystw ubezpieczeniowych przedsiębiorstw komunikacyjnych, przewozowych, kredytowych;
- 4) przedsiębiorstwa, prowadzące wydawnictwa dzienników lub innych pism periodycznych.

Art. 9. Podatek przemysłowy bez obowiązku uiszczania przedpłaty (art. 7 lit. a) opłacają samodzielnie wolne zajęcia zawodowe — lekarzy, dentystów, weterynarzy, felczerów, adwokatów, notariuszy, obrońców sądowych, artystów, architektów, inżynierów i innych techników.

ROZDZIAŁ II.

Przedpłata podatku w formie świadectw przemysłowych.

Rejestracja przedsiębiorstw.

Art. 10. Świadectwa przemysłowe (art. 7 lit. a) winny być wykupywane:

- 1) przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe dla każdego przez nie prowadzonego oddzielnego zakładu handlowego względnie przemysłowego;
- 2) przez każde przedsiębiorstwo na zysk obliczone, a wykonywane bez utrzymywania oddzielnego zakładu;
- 3) dla każdego zajęcia przemysłowego, wymienionego w taryfie, dołączonej do art. 23 niniejszej ustawy.

Określenie oddzielnych zakładów i przedsiębiorstw.

Art. 11. Za oddzielny zakład handlowy uważa się osobne stałe lub ruchome, zamknięte lub otwarte pomieszczenie, albo część takiego pomieszczenia, względnie kilka pomieszczeń, posiadających bezpośrednie ze sobą połączenie, w których prowadzi się handel towarowy, lub w których dokonywa się innych operacji handlowych, stanowiących według taryfy, załączonej do art. 23 niniejszej ustawy, odrębne przedsiębiorstwo.

Art. 12. Za oddzielny zakład przemysłowy (wytwórnio, pracownie, warsztat, zakład rzemieślniczy) uważa się jedno, względnie kilka, zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, bądź położonych w obrębie jednego obejścia, bądź stanowiących jeden jednolity zespół gospodarczy i służących do jednego rodzaju produkcji lub nawet do kilku rodzajów, jeśli stanowią one kolejne stopnie obróbki, wzgl. przeróbki, tych samych materiałów albo wytworów, lub znajdują się w związku, uzasadnionym potrzebami głównej produkcji, o ile z działów pomocniczych nie jest dokonywana sprzedaż ich wytworów.

W wypadkach wątpliwych Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu rozstrzyga, czy istnieje jeden jednolity zespół gospodarczy i czy kolejne stopnie obróbki, względnie przeróbki, pozostają w związku, uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

Art. 13. Za oddzielne przedsiębiorstwo górnicze uważa się zespół szybów, sztolni, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego i służących do wydobywania tego samego produktu.

Wydobywania ubocznych produktów kopalnianych przy prowadzeniu głównej eksploatacji górniczej nie uważa się za oddzielne przedsiębiorstwo.

Art. 14. Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe, oprócz zakładu przemysłowego, prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wyrobów własnej produkcji, to tego rodzaju zakłady handlowe uważa się za oddzielne w myśl art. 11 niniejszej ustawy.

Postanowienie części pierwszej niniejszego artykułu nie dotyczy zakładów hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji, o ile te zakłady są utrzymywane przez przedsiębiorstwo przy samym zakładzie przemysłowym lub poza nim, lecz w obrębie miejscowości, będącej jego siedzibą, lub w miejscowości, będącej poza jego siedzibą, o ile jest to jedyny hurtowy zakład sprzedaży poza siedzibą zakładu przemysłowego.

Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urzędzenia dla sprzedaży osobnego pomieszczenia nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa.

Art. 15. Za oddzielne przedsiębiorstwo uważa się każdy wyrąb lasu wraz z pierwiastkową obróbką drzewa, dokonywany w obrębie jednej lub kilku graniczących ze sobą parcel leśnych.

Art. 16. Za oddzielny zakład w przedsiębiorstwach żeglugi uważa się każdy statek.

Art. 17. Za oddzielne przedsiębiorstwo kolei żelaznych uważa się cały zespół urządzeń na liniach kolejowych, objętych jedną koncesją.

Art. 18. Oddzielne przedsiębiorstwo stanowi wykonywanie każdej poszczególnej umowy o dokonanie robót (antreprzyz) lub dostaw, jako też każdej poszczególniej umowy o dzierżawę od Państwa lub od związku samorządowego, prawa poboru specjalnych opłat (targowej, mostowej, rogatkowej i t. p.).

Nie uważa się jednak za oddzielne przedsiębiorstwo wykonywania umów:

- a) przez przedsiębiorstwa przemysłowe — o dostawie wyrobów ich własnej fabrykacji;
- b) przez przedsiębiorstwa przewozowe i komunikacyjne — o przewóz ładunków;
- c) przez przedsiębiorstwa handlu towarowego — o dostawie towarów, stanowiących przedmiot ich własnego handlu, o ile cena świadectwa, nabytego na prowadzenie handlu towarowego, odpowiada cenie świadectwa, które należałoby wykupić na samoistną dostawę;
- d) przez przedsiębiorstwa przemysłu budowlanego — o wznoszenie budowli;
- e) przez wszelkie czynności zarobkowe, dokonywane przez wolne zawody poza siedzibą swego głównego biura.

Art. 19. W handlu wędrownym (domokrażnym) za przedsiębiorstwo uważa się:

- a) dla handlu obnośnego — sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i t. p. opakowania, przenoszonego z miejsca na miejsce przez kupca;
- b) dla handlu rozwoźnego — sprzedaż towarów z wozu, łodzi i t. p. pomieszczenia, przewożonego z miejsca na miejsce przy pomocy siły zwierzęcej.

Art. 20. W handlu jarmarcznym za przedsiębiorstwo, wymagające wykupienia osobnego świadectwa przemysłowego, uważa się sprzedaż na jarmarkach, trwających dłużej niż trzy dni, towarów, należących do przedsiębiorstwa, które nie przedstawi

dowodu wykupienia świadectwa przemysłowego z tytułu posiadania zakładów, określonych w art. 11, 12, 13 i 15 niniejszej ustawy.

Art. 21. Co do innych rodzajów przedsiębiorstw, nie przewidzianych w art. 11 do 20 niniejszej ustawy, Ministrowi Skarbu przysługuje prawo rozstrzygnięcia, czy te przedsiębiorstwa, względnie ich zakłady, mają być uważane za oddzielne.

Art. 22. Należące do przedsiębiorstwa oddzielne składy nie podlegają obowiązkowi wykupienia świadectw przemysłowych; na takie składy winny jednak być uzyskane osobne karty rejestracyjne (art. 23).

Za oddzielny skład uważa się jedno lub kilka bezpośrednio ze sobą połączonych pomieszczeń, poza obrębem zakładu handlowego lub przemysłowego (art. 11—14), należących do jednego przedsiębiorstwa, zamkniętych albo otwartych, a służących wyłącznie do przechowywania, przesuszania, oczyszczania, sortowania, brakowania, przeładowywania lub pakowania towarów, jak również do przechowywania przez przedsiębiorstwa przemysłowe: zapasowych maszyn, narzędzi, paliwa, surowców i materiałów niezbędnych do produkcji, jako też wyrobów, przez te przedsiębiorstwa wytwarzanych, tudzież zapasów żywności, lub odzieży i t. p. produktów dla zaopatrywania własnych robotników, o ile to zaopatrywanie nie jest obliczone na zysk przedsiębiorcy i tem samem nie posiada charakteru przedsiębiorstwa handlowego.

W osobną kartę rejestracyjną winien być również zaopatrzony każdy zakład hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji, który w myśl artykułu 14 nie stanowi oddzielnego zakładu handlowego.

Ceny świadectw przemysłowych.

Art. 23. Ceny świadectw przemysłowych zależą od kategorii, do której przedsiębiorstwo lub zajęcie zostało zaliczone, jak również od klasy miejscowości, w której wykonywa się przedsiębiorstwo lub zajęcie.

Podział miejscowości na klasy oraz przedsiębiorstw i zajęć na kategorie, tudzież ceny świadectw przemysłowych — zawiera taryfa, załączona do niniejszego artykułu.

Za karty rejestracyjne na oddzielne składy (art. 22 cz. 1 i 3), utrzymywane przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, uiszcza się osobną stałą opłatę w wysokości 15.000 marek za każdą kartę. Ta opłata nie podlega zaliczeniu do podatku przemysłowego.

Art. 24. W tych wypadkach, gdy w jednym zakładzie handlowym jest prowadzony handel mieszany (np. hurtowy i detaliczny łącznie), lub gdy w jednym zakładzie przemysłowym są wykonywane różne związane z sobą gałęzie fabrykacji, zakład taki winien być zaopatrzony w świadectwo przemysłowe kategorii najwyższej pod względem rodzaju handlu, względnie przemysłu.

Jeżeli zaś dla każdej gałęzi fabrykacji należałoby wykupić świadectwo przemysłowe według ilości robotników, a cena tego świadectwa byłaby niższa od tej, jakaby przypadała według ogólnej ilości ro-

botników, zatrudnionych w zakładzie, to świadectwo należy opłacić według ogólnej ilości robotników, nie przyjmując pod uwagę różnicy fabrykacji.

Art. 25. Dla przedsiębiorstwa lub zajęcia, wykonywanego w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas — nabywa się świadectwa przemysłowe według ceny, odpowiadającej miejscowości, zaliczonej do najwyższej klasy.

Art. 26. Ministrowi Skarbu, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, przysługuje prawo przenoszenia poszczególnych miejscowości z wyższej klasy do niższej lub odwrotnie, jeśli w tych miejscowościach zostanie stwierdzony upadek, względnie rozwój handlu i przemysłu. Rozporządzenia w tym przedmiocie uzyskują moc obowiązującą z dniem 1 stycznia roku następnego po ich ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rz. P.

Ministrowi Skarbu przysługuje również prawo zaliczania do odpowiednich kategorii takich przedsiębiorstw, które nie mogły być objęte taryfą, załączoną do art. 23 niniejszej ustawy.

Nabywanie świadectw przemysłowych.

Art. 27. Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne nabywa się w okręgu właściwej władzy podatkowej I instancji. Właściwa jest ta władza, w której okręgu znajdują się zakłady handlowe i przemysłowe lub należące do nich składy, albo w którym wykonywa się przedsiębiorstwo na zysk obliczone, względnie osobiste zajęcie przemysłowe.

Art. 28. Świadectwa przemysłowe dla robót (antrepryz) i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa, winny być nabywane w tym okręgu (art. 27), w którym te przedsiębiorstwa są wykonywane; jeżeli wykonanie odbywa się w kilku okręgach, świadectwo winno być nabyte w okręgu zawarcia umowy.

Świadectwa przemysłowe dla handlu wędrownego (art. 19) nabywa się w okręgu stałego miejsca zamieszkania, względnie pobytu przedsiębiorcy.

Art. 29. Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne wydaje kasa skarbową właściwego okręgu.

Dyrektor Izby Skarbowej ma prawo, w razie potrzeby, poruczyć wydawanie świadectw przemysłowych tudzież kart rejestracyjnych naczelnikom władz podatkowych I instancji, zarządom gmin miejskich i wiejskich oraz zrzeczeniom zawodowym.

Art. 30. Świadectwa przemysłowe tudzież karty rejestracyjne winny być nabywane w miesiącach listopadzie i grudniu, poprzedzających rok podatkowy.

Cenę świadectwa przemysłowego, względnie opłatę za karty rejestracyjne, uiszcza się w pełnej kwocie za cały rok podatkowy zgóry.

Art. 31. Dla zakładów handlowych i przemysłowych, dla innych przedsiębiorstw na zysk obliczonych, tudzież dla osobistych zajęć przemysłowych, które rozpoczynają swą działalność w ciągu roku podatkowego — należy nabyć przed rozpoczęciem działalności: świadectwo roczne (art. 30 cz. 2), o ile działalność rozpoczyna się przed 1 lipca, świadectwo pół-

roczne (za połowę ceny taryfowej), o ile działalność rozpoczyna się dopiero od 1 lipca lub po tym terminie.

Ważność powyższych świadectw upływa w każdym razie z końcem roku podatkowego.

Postanowienia części pierwszej i drugiej niniejszego artykułu stosuje się również analogicznie do kart rejestracyjnych na składy, powstałe w ciągu roku podatkowego.

Art. 32. Dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, wykonywanych sezonowo w miejscowościach klimatycznych i leczniczych, mogą być nabywane półroczne świadectwa przemysłowe nawet przed 1 lipca, lecz ważność takich świadectw upływa w sześć miesięcy po ich wydaniu.

Ministrowi Skarbu służy prawo zastosowania niniejszego artykułu do przedsiębiorstw o charakterze sezonowym, wykonywanych i w innych miejscowościach.

Art. 33. Dla robót (antrepryz) i dostaw, wykonywanych jako samoistne przedsiębiorstwa, nabywa się roczne, względnie półroczne, świadectwa przemysłowe zależnie od tego, w jakim półroczu roku podatkowego rozpoczęto wykonywanie tych przedsiębiorstw.

O ile wykonywanie umowy o roboty (antrepryz), względnie dostawy, trwa dłużej niż jeden rok, należy nabywać corocznie odpowiednie do taryfy świadectwo przemysłowe.

Art. 34. Dla otrzymania świadectwa przemysłowego należy złożyć pisemną deklarację według przepisanej wzoru, oddzielną dla każdego zakładu handlowego i przemysłowego, oraz dla każdego innego przedsiębiorstwa, na zysk obliczonego, względnie dla osobistego zajęcia przemysłowego.

Deklaracja winna zawierać:

- 1) imię i nazwisko, względnie nazwę lub firmę przedsiębiorcy, który nabywa świadectwo;
- 2) rodzaj zakładu, względnie przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego, tudzież inne cechy niezbędne dla określenia ceny świadectwa;
- 3) miejsce wykonywania przedsiębiorstwa;
- 4) cenę świadectwa, przypadającą według taryfy;
- 5) podpis składającego deklarację.

Postanowienia niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie przy nabywaniu kart rejestracyjnych na oddzielne składy.

Art. 35. Jeżeli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdą w przedsiębiorstwie zmiany, uzasadniające zaliczenie go do wyższej kategorii, lub jeżeli przedsiębiorstwo zostanie przeniesione do miejscowości klasy wyższej — winna nastąpić dopłata do ceny pierwotnie wykupionego świadectwa przemysłowego.

Dopłatę pobiera się: w stosunku rocznym, gdy wspomniane zmiany zajdą przed 1 lipca roku podatkowego, w stosunku zaś półrocznym, o ile zajdą one dopiero, poczynając od 1 lipca tegoż roku.

Art. 36. Jeżeli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdzie zmiana co do osoby przedsiębiorcy, lub co do miejsca wykonywania przedsiębiorstwa, to należy o zaszłej zmianie

najpóźniej w ciągu miesiąca zawiadomić właściwe władze podatkowe I instancji (art. 27) celem uzyskania odpowiedniej adnotacji na świadectwie, a to pod rygorem jego nieważności.

Adnotacji o zaszłej zmianie w osobie przedsiębiorcy dokonywa się pod warunkiem uiszczenia zaległości podatku przemysłowego, obciążających przedsiębiorstwo.

Postanowienie niniejszego artykułu stosuje się analogicznie do kart rejestracyjnych na oddzielne składy.

Art. 37. Świadectwa dla osobistych zajęć przemysłowych nie mogą być odstępowane innym osobom.

Art. 38. Świadectwa przemysłowe oraz karty rejestracyjne na oddzielne składy winny być umieszczane w zakładach, względnie w składach, na widocznym miejscu i stale się tam znajdować.

Art. 39. W razie zagubienia świadectwa przemysłowego przedsiębiorca jest obowiązany wnieść prośbę o wydanie duplikatu świadectwa do Izby Skarbowej, która zarządza wydanie duplikatu za zwrotem kosztów formularza — po uprzednim zbadaniu sprawy.

ROZDZIAŁ III.

Lustracja przedsiębiorstw.

Art. 40. Niezwłocznie po upływie terminu, wyznaczonego na nabywanie świadectw przemysłowych (art. 30 cz. I), naczelnicy władz podatkowych I instancji i ich pomocnicy, a w razie potrzeby delegowani przez dyrektora Izby Skarbowej także inni urzędnicy, mają przystąpić do lustracji przedsiębiorstw.

Lustracja jest dokonywana przy udziale przynajmniej dwóch osób z pośród płatników podatku przemysłowego, powoływanych trybem, przewidzianym w ustępie drugim artykułu 59 dla komisji szacunkowych. Nieprzybycie na lustrację zawezwanych przez lustratora przedstawicieli płatników nie wstrzymuje dokonania lustracji.

Dokonywujący lustracji badają rodzaj i rozmiar każdego przedsiębiorstwa, zbierają dane niezbędne do należytego obliczenia podatku przemysłowego, oraz sprawdzają, czy wszystkie przedsiębiorstwa posiadają właściwe świadectwa przemysłowe.

Art. 41. Dyrektor Izby Skarbowej wyznacza termin dla ukończenia dorocznej lustracji przedsiębiorstw w okręgu każdej władzy podatkowej I instancji.

Niezależnie od przeprowadzenia dorocznej lustracji, naczelnicy władz podatkowych I instancji winni w ciągu całego roku bacznie czuwać nad wszelkimi zmianami, zachodzącymi tak w ilości, jak w rodzaju i rozmiarach przedsiębiorstw, oraz osobiście lub przez delegowanych urzędników możliwie jak najczęściej sprawdzać wysokość obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa.

Art. 42. Wykonywujący lustrację urzędnicy wraz z przedstawicielami podatników (art. 40 ustęp drugi) posiadają prawo wstępu do zakładów handlowych i przemysłowych, do składów i wszelkich miejsc,

w których się prowadzi handel, przemysł, względnie inne na zysk obliczone przedsiębiorstwa, lub zajęcia, podlegające podatkowi przemysłowemu, oraz do utrzymywanych przez przedsiębiorstwa oddzielnych składów, tudzież prawo dokonywania oględzin tych miejsc i składów.

Art. 43. Zakłady handlowe i przemysłowe oraz oddzielne składy winny być zaopatrzone w znaki (szyldy), umieszczone w miejscach widocznych celem ułatwienia lustracji.

Art. 44. W razie powzięcia wiadomości o potajemnym prowadzeniu handlu lub przemysłu w lokalach, nie posiadających charakteru zakładów handlowych lub przemysłowych, lub o utrzymywaniu potajemnych składów, dokonywującym lustracji urzędnikom wraz z przedstawicielami płatników (art. 40 ustęp 2) przysługuje prawo oględzin i zbadania tych lokalów w obecności dwóch świadków.

Art. 45. Policja państwowa, względnie samorządowa, jest obowiązana do udzielania dokonywującym lustracji urzędnikom skarbowym niezbędnej pomocy i do niezwłocznego zawiadamiania właściwych władz podatkowych I instancji o zauważonym prowadzeniu handlu, przemysłu oraz innych na zysk obliczonych przedsiębiorstw, tudzież osobistych zajęć przemysłowych bez posiadania świadectwa przemysłowego, jako też o utrzymywaniu oddzielnych składów bez posiadania karty rejestracyjnej.

Art. 46. Urzędy państwowe i samorządowe, instytucje publiczne oraz zrzeszenia, korzystające z gwarancji, z kredytów, lub subwencji państwowych, są obowiązane przysyłać właściwym Izdom Skarbowym wiadomości o zawarciu umów o dokonaniu robót (antrepryz) i dostaw, tudzież umów o wydzierżawienie prawa poboru specjalnych opłat (art. 18) najpóźniej w terminie miesięcznym po zawarciu takich umów, jak również dostarczać innych danych, potrzebnych do obliczenia podatku przemysłowego.

Art. 47. Przedsiębiorstwa komunikacyjne (kolei żelaznych, żeglugi), przewozowe, ubezpieczeniowe i ekspedycyjne są obowiązane udzielać bezpłatnie władzom skarbowym na ich żądanie wiadomości, dotyczących towarów nadawanych, odbieranych, ubezpieczanych i clonnych, jak również zezwalać delegowanym przez władze skarbowe urzędnikom na przeglądanie ksiąg, dokumentów i innych zapisków, zawierających powyższe wiadomości, oraz na sporządzenie wyciągów.

Art. 48. Lustracji (art. 40 i 41) dokonywa się w obecności przedsiębiorcy, względnie jego zastępcy, a w razie ich nieobecności — wobec powołanej na świadka osoby postronnej.

Lustrację przeprowadza się w godzinach, wyznaczonych do prowadzenia handlu i przemysłu, a jej dokonywanie nie powinno przeszkadzać prowadzeniu handlu, względnie pracy, w zakładach przemysłowych.

O dokonaniu lustracji czyni się wzmiankę na świadectwie przemysłowem, względnie na karcie rejestracyjnej.

Art. 49. W razie dokonywania lustracji przedsiębiorstw, prowadzonych w obrębie stacji kolejowych, portów państwowych lub zabudowań wojskowych, należy przed przystąpieniem do lustracji porozumieć się z właściwą władzą kolejową, portową, względnie wojskową, której przysługuje prawo wyznaczenia ze swej strony przedstawiciela.

Art. 50. Przedsiębiorstwa handlowe i przedsiębiorstwa przemysłowe, o ile nie prowadzą ksiąg, przepisanych Kodeksem Handlowym, prowadzić będą w języku polskim „księgę obrotu”, do której każdego dnia wpisywać będą: a) na przychód — towary nabyte, względnie wyprodukowane, b) na rozchód — towary sprzedane, oraz dołączać do tej księgi dowody nabycia towarów, o ile tego rodzaju dowody posiadają.

Księga obrotu winna być oparafowana przez sędziego pokoju, notariusza lub magistrat, starostwo, albo urząd gminny.

Każde przedsiębiorstwo obowiązane jest przechowywać księgę obrotu dla celów kontroli skarbowej przez 3 lata od daty zamknięcia księgi.

Księgi obrotu nie będą uważane za księgi handlowe w myśl art. 76 niniejszej ustawy, a prowadzenie ich nie zwalnia płatnika od obowiązku okazania władzom skarbowym innych ksiąg i zapisków.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu szczegółowych przepisów o prowadzeniu ksiąg obrotu.

Od obowiązku prowadzenia ksiąg obrotu wolne są przedsiębiorstwa handlowe poniżej II kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe poniżej V kategorii.

Przedsiębiorca jest obowiązany okazać urzędnikom, dokonyującym lustracji, księgi handlowe, tudzież wszelkie inne zapiski, posiadające znaczenie dla określenia obrotu przedsiębiorstwa w myśl przepisów art. 5 niniejszej ustawy, celem przejrzania takowych.

Art. 51. Jeśli przy dokonywaniu lustracji stwierdzone będzie naruszenie artykułów 97 do 102 niniejszej ustawy, to należy sporządzić protokół, w tymże wyszczególnić, na czym polega przekroczenie i jakie okoliczności to przekroczenie stwierdzają.

Protokół przedstawia się przedsiębiorcy, który ma prawo bądź niezwłocznie, bądź w ciągu najbliższych 8 dni złożyć do protokołu swoje wyjaśnienia.

ROZDZIAŁ IV.

Postępowanie przy obliczaniu i uiszczeniu podatku.

Zeznania o obrocie.

Art. 52. Po upływie każdego półrocza kalendarzowego w terminach, oznaczonych w art. 55 niniejszej ustawy, należy złożyć władzom, wymienionym w art. 54 tejże ustawy, pisemne zeznanie o obrocie według ustanowionego wzoru, a to odrębnie:

1) co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa handlowego, zaliczonego w taryfie

(art. 23) do kategorii pierwszej i drugiej przedsiębiorstw handlowych;

2) co do każdego oddzielnego zakładu, względnie przedsiębiorstwa przemysłowego, zaliczonego w taryfie do pierwszych pięciu kategorii przedsiębiorstw przemysłowych;

3) co do każdego zajęcia przemysłowego, zaliczonego w taryfie (art. 23) do kategorii I i II a) i b) zajęć przemysłowych;

4) co do każdego samodzielnego wolnego zajęcia zawodowego (art. 9).

Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, należące do kategorii niższych, niż wskazane w ustępach 1) i 2) niniejszego artykułu, mogą także składać zeznania o obrocie i w takim razie korzystają z uprawnień, przysługujących płatnikom podatku przemysłowego z mocy części trzeciej artykułu 76 niniejszej ustawy.

Art. 53. W zeznaniu o obrocie (art. 52) winny być podane:

1) imię i nazwisko przedsiębiorcy, względnie osoby wykonywującej zajęcie przemysłowe lub samodzielne wolne zajęcia zawodowe, albo nazwa lub firma przedsiębiorcy;

2) miejsce zamieszkania (dokładny adres) przedsiębiorcy;

3) rodzaj zakładu, względnie przedsiębiorstwa lub zajęcia;

4) miejsce wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia;

5) ilość i bliższe oznaczenie oddzielnych składów;

6) ogólna suma obrotu (art. 5), osiągniętego w ciągu ubiegłego półrocza, a w zeznaniach, składanych przez przedsiębiorstwa handlowe pierwszych dwóch kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe pierwszych pięciu kategorii, odrębnie sumy obrotu, osiągniętego w każdym poszczególnym miesiącu kalendarzowym ubiegłego półrocza;

7) oświadczenie, czy prowadzone są księgi handlowe i czy na poparcie wykazanej sumy obrotu płatnik gotów jest przedstawić władzy skarbowej księgi handlowe;

8) zapewnienie, że wszystkie przytoczone w zeznaniu dane oznajmiono według najlepszej wiedzy i sumienia;

9) własnoręczny podpis osoby, składającej zeznanie.

Art. 54. Zeznania o obrocie winny być składane właściwym władzom podatkowym I instancji (art. 27).

Spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i inne przedsiębiorstwa, które na zasadzie swych statutów lub specjalnych przepisów są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach, lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia właściwym organom, winny składać zeznania o obrotach wszystkich należących do nich zakładów, lecz każdego oddzielnie, tej Izbie Skarbowej, w której okręgu znajduje się siedziba zarządu, spółki, względnie przedsiębiorstwa.

Art. 55. Zeznania o obrocie (art. 53) należy składać w następujących terminach:

- 1) za pierwsze półrocze roku kalendarzowego — od 1 lipca do 1 sierpnia tegoż roku;
- 2) za drugie półrocze roku kalendarzowego — od 1 stycznia do 1 lutego roku następnego.

Uiszczenie podatku przez płatników, obowiązanych do składania zeznań.

Art. 56. Przedsiębiorstwa, wymienione w ustępach 1 i 2 art. 52, oraz w części drugiej art. 54 niniejszej ustawy, o ile są zaliczone do pierwszych dwóch kategorii przedsiębiorstw handlowych, lub do pierwszych pięciu kategorii przedsiębiorstw przemysłowych, winny po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca, wpłacić do kasy skarbowej podatek przemysłowy (art. 6), przypadający od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu.

Inni płatnicy, obowiązani do składania zeznań (art. 52 i 54, część druga), winni najpóźniej w terminach, oznaczonych w artykule poprzednim niniejszej ustawy, wpłacić do kasy skarbowej podatek, przypadający od obrotu, osiągniętego w ubiegłym półroczu. Płatnicy ci mogą jednak wpłacać podatek przemysłowy także w terminach miesięcznych analogicznie do postanowień części pierwszej niniejszego artykułu.

Od kwot podatku przemysłowego, wpłacanych miesięcznie, potrąca się taką część sumy, uiszczoną tytułem przedpłaty (art. 7-a), jaka odpowiada ilości miesięcy roku podatkowego, w ciągu których podatek będzie uiszczony.

Od sum podatku, wpłacanych półrocznie, potrąca się: od kwoty podatku przemysłowego, przypadającej za pierwsze półrocze kalendarzowe — najwyższą połowę sumy, uiszczoną tytułem przedpłaty; od kwoty zaś, przypadającej za drugie półrocze — resztę sumy, uiszczoną tytułem przedpłaty za rok kalendarzowy, względnie za odnośny okres podatkowy (art. 31 i 32).

Dowody wpłat zarówno miesięcznych, jak i półrocznych — należy w oryginałach lub odpisach dołączyć do zeznania, składanego w terminach, oznaczonych w art. 55 niniejszej ustawy.

Organy, obliczające podatek.

Art. 57. Sprawdzanie i ustalanie obrotów, podlegających opodatkowaniu, i obliczanie podatku przemysłowego, przypadającego w myśl artykułów 4—6 i 56 niniejszej ustawy, należy w pierwszej instancji do komisji szacunkowych, w drugiej zaś instancji — do komisji odwoławczych.

Dla przedsiębiorstw, wymienionych w części drugiej art. 54 niniejszej ustawy, pierwszą instancją jest właściwa Izba Skarbowa, drugą zaś instancją — komisja odwoławcza.

Art. 58. Ilość komisji szacunkowych do spraw podatku przemysłowego i miejsce ich urzędowania określa Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Art. 59. Komisja szacunkowa składa się z przewodniczącego, którym jest z urzędu naczelnik władzy podatkowej I instancji lub jego zastępca, z wy-

znaczonego przez Dyrektora Izby Skarbowej przedstawiciela właściwego urzędu podatków pośrednich, tudzież z sześciu do dwunastu członków i tyluż zastępców, powołanych z grona płatników podatku przemysłowego.

Członków komisji i ich zastępców powołuje Dyrektor Izby Skarbowej z listy kandydatów, przedstawionej przez Izbę handlową i przemysłową, Izbę rękodzielniczą, względnie przez organizacje i zrzeszenia zawodowe płatników podatku przemysłowego, oznaczone przez Ministra Skarbu.

Mianowania członków należy przeprowadzić w ten sposób, by w skład komisji każdego okręgu wchodził płatnicy podatku przemysłowego, obznajmieni ze stosunkami tegoż okręgu.

Art. 60. Komisje odwoławcze do spraw podatku przemysłowego istnieją przy każdej Izbie Skarbowej i składają się z przewodniczącego, którym jest z urzędu Dyrektor Izby Skarbowej lub jego zastępca, z dwóch urzędników Izby Skarbowej i tyluż zastępców, mianowanych przez Ministra Skarbu na wniosek Dyrektora Izby Skarbowej, tudzież z ośmiu do dwunastu członków i tyluż zastępców, powołanych z grona płatników podatku przemysłowego.

Członków i zastępców z grona płatników podatku przemysłowego mianuje Minister Skarbu na wniosek Dyrektora Izby Skarbowej z pośród kandydatów, przedstawionych przez Izby handlowe i przemysłowe, Izby rękodzielnicze, względnie przez organizacje i zrzeszenia zawodowe płatników. Minister Skarbu może przy jednej Izbie Skarbowej utworzyć w razie potrzeby dwie lub więcej komisji odwoławczych.

Art. 61. Przy powoływaniu członków komisji szacunkowych i odwoławczych z grona płatników podatku przemysłowego należy baczyć, by w łonie komisji znajdowali się o ile możności przedstawiciele: handlu, przemysłu, zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Art. 62. Członków komisji i ich zastępców powołuje się na okres czteroletni.

Po upływie każdego dwulecia ustępuje połowa członków i ich zastępców. Ustępujących po raz pierwszy wyznacza los. Ustępujący mogą być ponownie powołani.

Art. 63. Na członków komisji mogą być powoływani ci płatnicy podatku przemysłowego, którzy korzystają z pełni praw cywilnych i politycznych i nie byli prawomocnie skazani na karę za wykroczenia, przewidziane w art. 96, 106 i 107 niniejszej ustawy.

Art. 64. Mandat członka komisji gaśnie, gdy jego posiadacz traci warunki, przewidziane w art. 63, gdy przestaje być płatnikiem podatku przemysłowego, gdy nie był obecny na trzech z rzędu posiedzeniach komisji i nieobecności nie usprawiedliwił.

Art. 65. Członkowie komisji odwoławczej i ich zastępcy nie mogą być równocześnie członkami komisji szacunkowej i ich zastępcami.

Art. 66. Jeżeli instytucje, powołane do przedstawiania kandydatów na członków i ich zastępców

(art. 59 i 60) nie czynią tego w wyznaczonym terminie, to brakujących członków i ich zastępców mianuje właściwa władza skarbowa.

Art. 67. Przewodniczący zwołuje komisję, kieruje jej czynnościami, wykonywa jej uchwały i jest odpowiedzialny za należyte stosowanie obowiązujących przepisów.

Art. 68. O każdym posiedzeniu komisji przewodniczący zawiadamia pisemnie wszystkich członków komisji przynajmniej na pięć dni przed terminem posiedzenia. W ten sposób zaprasza się w razie potrzeby zastępców.

Komisja jest zdolna do powzięcia uchwał, jeżeli oprócz przewodniczącego lub jego zastępcy jest obecna przynajmniej połowa członków.

Jeżeli na pierwsze posiedzenie nie przybędzie zdolna do powzięcia uchwał ilość członków, wyznacza się drugie posiedzenie z zastrzeżeniem, że zapadłe na niem uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych.

Art. 69. Przedstawiciele płatników, dokonywujący lustracji przedsiębiorstwa oraz członkowie komisji i ich zastępcy, o ile nie pozostają na służbie państwowej, składają przy obejmowaniu swych obowiązków uroczyste przyrzeczenie, iż obowiązki swe pełnić będą według najlepszej wiedzy i sumienia i zachowają w ścisłej tajemnicy wszystkie powzięte w komisji wiadomości o położeniu majątkowym płatników.

Obowiązek zachowania tajemnicy ciąży również na przewodniczącym, na jego zastępcy, jak również na członkach komisji, pozostających na służbie państwowej.

Art. 70. Uchwały komisji zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 71. Przewodniczący i członkowie komisji oraz ich zastępcy nie mogą uczestniczyć w posiedzeniach podczas obrad i uchwał, dotyczących opodatkowania przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych przez nich samych, przez ich małżonków, krewnych i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej, albo w bocznej do trzeciego stopnia, przez osoby, będące pod ich opieką lub kuratela, tudzież przez firmy, spółki i zrzeczenia, z którymi są w jakikolwiek sposób pośrednio lub bezpośrednio związani.

Art. 72. Z obrad i uchwał komisji spisuje się protokoły, które podpisują przewodniczący i przynajmniej jeden z obecnych na posiedzeniu członków lub ich zastępców.

Art. 73. Członkom komisji, którzy nie są urzędnikami państwowymi, zwraca się koszty, spowodowane przybyciem na posiedzenie.

Bliższe przepisy w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Sprawdzanie zeznań i ustalanie obrotów przez komisje szacunkowe.

Art. 74. Zeznania o obrocie, składane w myśl art. 52 do 54 niniejszej ustawy, sprawdza właściwa

władza podatkowa I instancji, posiłkując się przytem wszelkimi posiadanymi materiałami, a w szczególności danymi, zebranymi podczas lustracji przedsiębiorstw, i przygotowuje wnioski dla komisji.

Władza podatkowa I instancji przygotowuje również, na podstawie posiadanych materiałów, wnioski o obrotach tych przedsiębiorstw i zajęć, co do których nie złożono zeznań wbrew art. 52 niniejszej ustawy, lub co do których nie istnieje ustawy obowiązek składania zeznań.

Art. 75. Celem należytego sprawdzenia obrotów i przygotowania wniosków (art. 74) władze podatkowe I instancji oraz komisje szacunkowe mają prawo:

1) żądać od przedsiębiorców przedstawienia w oznaczonych terminach pisemnych lub ustnych wyjaśnień co do obrotu, jako też ksiąg handlowych, o ile takowe są prowadzone, wszelkich dokumentów i załączników, lub uwierzytelnionych wyciągów z tych ksiąg;

2) zbierać informacje od osób, obznajmionych z faktycznymi stosunkami i powoływać biegłych do badania ksiąg i zapisków oraz stosunków faktycznych, miarodajnych dla wymiaru podatku, z listy kandydatów, przedstawionych przez organizacje lub zrzeczenia przemysłowo-handlowe oraz związki zawodowe.

Jeżeli przedstawienie ksiąg w myśl ustępu 1 niniejszego artykułu nastęrcza trudności, to na prośbę płatnika badanie ksiąg może się odbyć w jego zakładzie.

Art. 76. Wnioski, przygotowane w myśl art. 74 i 75 niniejszej ustawy, składa naczelnik władzy podatkowej I instancji, jako przewodniczący komisji szacunkowej, pod jej obrady.

Komisja ustala obroty, oraz przypadający podatek. W razie potrzeby komisja ma prawo powołać na swe posiedzenie rzeczoznawców, którzy przed przystąpieniem do swojej czynności mają złożyć przyrzeczenie w myśl art. 69 niniejszej ustawy.

Jeżeli na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, to władza podatkowa, względnie komisja szacunkowa, nie może ustalić obrotu odmiennie od zeznania, o ile księgi nie zostały uznane przez komisję za nieprawidłowe, lub za nierzetelne. Przy badaniu ksiąg ma prawo być obecny płatnik lub jego zastępca.

Nieprzyjęcie obrotu, wykazanego w księgach, winno być protokularnie stwierdzone i uzasadnione. Odpis tego uzasadnienia doręcza się płatnikowi.

Od obliczonego podatku potrąca się kwoty, uiszczone w myśl art. 56 niniejszej ustawy, względnie wpłacone tylko w formie przedpłaty (art. 7 lit. a); w tym ostatnim wypadku stosują się przepisy części drugiej wyżej wymienionego artykułu 56.

Art. 77. O kwotach ustalonych obrotów i przypadającego do uiszczenia podatku (art. 76) przewodniczący komisji zawiadamia płatników, rozsyłając indywidualne nakazy płatnicze.

W nakazach tych należy również wskazać termin i tryb wnoszenia odwołań.

Art. 78. Prace komisji winny być prowadzone w ten sposób, by nakazy płatnicze (art. 77) były rozesłane niezawodnie w następujących terminach:

- a) nakazy płatnicze, dotyczące obliczenia podatku za pierwsze półrocze roku podatkowego—najpóźniej do 15 września tegoż roku;
- b) nakazy płatnicze, dotyczące obliczenia podatku za drugie półrocze roku podatkowego—najpóźniej do 15 marca roku następnego.

W razie rozesłania nakazów płatniczych po 15 września, względnie po 15 marca, terminy, oznaczone w art. 81 i 85 ustawy, będą odpowiednio przedłużone, co naznaczone być winno w obwieszczeniach, powołanych w art. 79 ustawy.

Art. 79. Równocześnie z rozesłaniem nakazów płatniczych (art. 77) przewodniczący komisji zawiadamia płatników za pomocą publicznego obwieszczenia o dniu rozesłania nakazów płatniczych, o terminach płacenia podatku (art. 81) i o trybie wnoszenia odwołań (art. 85 i 86).

Obwieszczenie to należy wywiesić w lokalu władzy podatkowej, rozplakatować najpóźniej w terminach, oznaczonych w art. 78 niniejszej ustawy, oraz ewentualnie zamieścić w dziennikach miejscowych.

Art. 80. Przewodniczący komisji sporządza w dwóch egzemplarzach imienne listy płatników według gmin, względnie dzielnic miejskich, z oznaczeniem kwot ustalonego obrotu i przypadającego podatku. Tak sporządzone listy wywiesza się w pomieszczeniu władzy podatkowej pierwszej instancji i przesyła się do urzędów gminnych (magistratów) celem wyłożenia na przeciąg czterech tygodni w miejscu dostępnym dla publiczności.

Niezależnie od rozesłania nakazów płatniczych władze podatkowe pierwszej instancji są obowiązane do udzielania zgłaszającym się płatnikom informacji o kwotach ustalonych obrotów i przypadającego do uiszczenia podatku.

Termin uiszczenia podatku, obliczonego przez komisje szacunkowe.

Art. 81. Podatek przemysłowy, obliczony przez komisje szacunkowe (art. 76), należy wpłacić:

- a) za pierwsze półrocze roku podatkowego — najpóźniej do dnia 15 października tegoż roku;
- b) za drugie półrocze roku podatkowego—najpóźniej do dnia 15 kwietnia roku następnego.

Sprawdzanie zeznań i ustalanie obrotów przez Izby Skarbowe oraz termin uiszczenia obliczonego przez nie podatku.

Art. 82. Postanowienia artykułów 74, 75, 76 i 77 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie także przy sprawdzaniu zeznań, ustalaniu obrotu i obliczaniu podatku przedsiębiorstw, wymienionych w części drugiej art. 54 niniejszej ustawy przez Izby Skarbowe.

Art. 83. Obliczony przez Izbę Skarbową (art. 82) podatek przemysłowy winien być wpłacony w ciągu

8 dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia.

Dodatkowe wymiary.

Art. 84. Od przedsiębiorstw i zajęć, podlegających podatkowi przemysłowemu, a z jakichkolwiek bądź powodów wcale nie pociągniętych do opodatkowania, w terminach, oznaczonych w niniejszej ustawie, wymierza się podatek dodatkowy. Może być również w ciągu lat pięciu dodatkowo wymierzony podatek, jeśli na skutek później ujawnionych okoliczności pierwotny wymiar okaże się za niskim.

W tych wypadkach władza podatkowa zawiadamia płatnika o wymiarze indywidualnie, a podatek powinien być uiszczony w terminie, wskazanym w artykule 83 niniejszej ustawy.

Odwołania i sprzeciwy.

Art. 85. Od ustalonych sum obrotów i obliczonych kwot podatku mogą być wnoszone odwołania za pośrednictwem właściwych komisji szacunkowych, względnie Izby Skarbowych (art. 57), do komisji odwoławczych w następujących terminach:

1) przez płatników, o których mowa w art. 54, część druga i w art. 84 niniejszej ustawy, w ciągu dni czternastu, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia;

2) przez wszystkich innych płatników:

- a) co do sum obrotów i kwot podatku, obliczonych za pierwsze półrocze roku podatkowego — najpóźniej do 15 października tegoż roku;
- b) co do sum obrotów i kwot podatku, obliczonych za drugie półrocze roku podatkowego — najpóźniej do 15 kwietnia następnego roku.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w przepisany terminie.

Spóźnione odwołania przewodniczący komisji szacunkowej, względnie Izba Skarbowa (art. 82), pozostawia bez rozpatrzenia.

Art. 86. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje temu płatnikowi, który wbrew przepisom art. 52, 54 i 55 niniejszej ustawy wcale bądź nie złożył zeznania o obrocie, bądź złożył je po terminie.

Odwołanie takiego płatnika nie pociąga rozpoznania, o czym należy go zawiadomić.

Art. 87. Przewodniczącemu komisji szacunkowej służy prawo zgłoszenia sprzeciwu przeciw uchwałom komisji szacunkowej w terminie 7 dniowym od dnia następnego po powzięciu uchwały.

Odpis sprzeciwu należy równocześnie przesłać płatnikowi, któremu przysługuje prawo do wniesienia odpowiedzi w terminie do dni 7, licząc od dnia następnego po doręczeniu odpisu.

Sprzeciw przewodniczącego winien być przesłany komisji odwoławczej w ciągu dni 14 od dnia doręczenia odpisu wraz z ewentualną odpowiedzią płatnika.

Wniesienie sprzeciwu nie wstrzymuje wykonania uchwał komisji szacunkowej.

Art. 88. Przewodniczący komisji szacunkowej, względnie Izba Skarbowa (art. 54 i 82), bada konkretne zarzuty odwołań, przeprowadza w razie potrzeby uzupełniające dochodzenia, i akta sprawy wraz z wnioskiem komisji szacunkowej, względnie z własnym wnioskiem, przesyła komisji odwoławczej—najpóźniej w terminie 30 dniowym od dnia otrzymania odwołania.

Art. 89. Komisja odwoławcza jest właściwa do rozstrzygnięcia w drugiej i ostatniej instancji odwołań i sprzeciwów.

Przy rozpatrywaniu odwołań i sprzeciwów komisja odwoławcza i jej przewodniczący korzystają z tych samych praw, jakie służą komisji szacunkowej i jej przewodniczącemu.

Księgi handlowe i inne zapiski, dotyczące obrotu, mogą być jednak rozpatrywane przez komisję odwoławczą tylko w tym wypadku, gdy płatnik powołał się na nie w zeznaniu o obrocie i oświadczył gotowość przedstawienia ich (art. 53 ustęp 7).

Komisja odwoławcza winna jest rozstrzygnąć odwołanie najpóźniej w terminie 6-ciu miesięcy od dnia odwołania. Jeżeli jednak komisja odwoławcza przed upływem tego terminu zażądała od płatnika dodatkowych wyjaśnień, termin ten przedłuża się o dalsze trzy miesiące.

Art. 90. O ile płatnik lub jego pełnomocnik wyrazi w odwołaniu życzenie złożenia ustnych wyjaśnień komisji odwoławczej, należy go zawiadomić o terminie, wyznaczonym do rozpatrzenia odwołania, przynajmniej na 8 dni przed posiedzeniem komisji.

Art. 91. Przy rozstrzygnięciu odwołań i sprzeciwów komisja odwoławcza nie jest związana ani uchwałą I instancji, ani wnioskiem przewodniczącego komisji szacunkowej (art. 88) i zależnie od stanu faktycznego i prawnego zatwierdza lub zmienia zaskarżoną uchwałę.

Jeżeli jednak komisja odwoławcza, załatwiając jednostronne odwołanie płatnika, przyjdzie do przekonania, że podatek wymierzono w kwocie za niskiej, to orzeka odrzucenie odwołania i zwraca sprawę I instancji celem uzupełnienia postępowania wymiarowego.

Zapadłe decyzje komisji odwoławczej wraz z aktami spraw przesyła się przewodniczącemu komisji szacunkowej, względnie Izbie Skarbowej, celem zawiadomienia płatników i poczynienia ewentualnych zmian w księdze bierczej.

Od decyzji komisji odwoławczej przysługuje tak płatnikom, jak i przewodniczącemu komisji prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w myśl ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. № 67, poz. 600).

ROZDZIAŁ V.

Zaległości, zwroty i ulgi.

Art. 92. Państwowy podatek przemysłowy korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem.

Art. 93. Nadmiernie lub niewłaściwie wpłacone kwoty podatku przemysłowego podlegają zwrotowi na podstawie zarządzeń Izby Skarbowych.

Zwrot winien nastąpić najpóźniej w ciągu 60 dni od daty wniesienia podania.

Izby Skarbowe są również władne umarzać należności podatku przemysłowego z tytułu decyzji komisji odwoławczych (art. 91), jako też z tytułu bezzwzględnej nieściągalności.

Art. 94. W wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, gdyby uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarza płatnika, służy Ministrowi Skarbu prawo odraczania, rozkładania na raty, jako też do częściowego lub całkowitego umarzania zaległych kwot podatku przemysłowego, wreszcie do darowania skutków niedotrzymania wszelkich przewidzianych w ustawie niniejszej terminów.

Ministrowi Skarbu służy prawo przeniesienia powyższych uprawnień na Izby Skarbowe.

Ministrowi Skarbu w porozumieniu z^o Ministrem Przemysłu i Handlu służy prawo zawieszania poboru podatku, przypadającego od transakcji eksportowych wyrobów gotowych przemysłu krajowego w wypadkach, w których pobór tego podatku okazałby się dla rozwoju eksportu istotną przeszkodą.

Art. 95. Spółdzielnie, działające na zasadzie ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 111, poz. 733) korzystają z następujących ulg:

1) jeżeli statutowo i faktycznie działają wśród swych członków lub jeżeli rozszerzają wprawdzie działalność swoją i na osoby, nie będące członkami, ale przelewają przypadające na nieczłonków nadpłaty i zwroty w całości do funduszków, nie podlegających według statutu podziałowi między członków:

a) zwalnia się od podatku przemysłowego (art. 7 punkty a) i b) spółdzielnie mieszkaniowe dla budowy nowych domów, oraz spółdzielcze instytucje drobnego kredytu;

b) w spółdzielniach, należących do związków rewizyjnych, wymienionych w art. 66 i 70 ustawy o spółdzielniach, prowadzących handel towarowy, lub przedsiębiorstwa przemysłowe, a także w sklepach kółek rolniczych we wsiach, prowadzonych na własny rachunek i we własnym zarządzie, za obrót przyjmuje się 1/4 część sum, określonych w art. 5 ust. 1, 8 i 9;

2) w innych spółdzielniach, oraz w związkach spółdzielni, należących do powołanych wyżej związków rewizyjnych, za obrót przyjmuje się połowę sum, określonych w art. 5 ust. 1, 2, 8 i 9;

3) upoważnia się Ministra Skarbu do zezwolenia związkom rewizyjnym, wymienionym w art. 66 i 70 powołanej ustawy o spółdzielniach, na składanie deklaracji (art. 34) i zeznań o obrocie (art. 53) w imieniu spółdzielni, do tych związków należących, oraz na uiszczenie podatku przemysłowego (art. 7), przypadającego od spółdzielni związkowych.

Z ulg powyższych korzystają również spółdzielnie, względem których nie upłynęły jeszcze terminy,

przepisane dla uzgodnienia statutów, z obowiązującą ustawą o spółdzielniach, w myśl przepisu art. 117 tejże ustawy.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia karne.

Przepisy materialne.

Art. 96. Kto osób, delegowanych do lustracji przedsiębiorstw (art. 40), nie dopuści do wykonania czynności, z lustracją związanych (art. 42, 44 i 47), lub przeszkodzi wykonaniu tych czynności, będzie karany, o ile czyn tego rodzaju nie podlega karze surowszej w myśl istniejących przepisów, pozbawieniem wolności do trzech miesięcy, lub grzywną do 3.000.000 marek.

Art. 97. Kto osobom, dokonyującym lustracji (art. 40), nie okaże prowadzonych w przedsiębiorstwie ksiąg lub innych zapisków, wymienionych w art. 50 niniejszej ustawy — ulegnie karze grzywny od 100.000 do 3.000.000 mk.

Tej samej karze ulegnie winny niewykonania przepisów art. 50, część pierwsza.

Art. 98. Kto prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zajęcie, nie nabywszy świadectwa przemysłowego, ulegnie karze grzywny od 3—20-krotnej kwoty, nie uiszczonej za świadectwo. Kto prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zajęcie, nie nabywszy należytego świadectwa przemysłowego, względnie utrzymuje skład bez karty rejestracyjnej, ulegnie karze grzywny do wysokości 3-krotnej kwoty, stanowiącej różnicę między ceną właściwego a posiadanego świadectwa przemysłowego, względnie stanowiącej należną opłatę za kartę rejestracyjną.

Kara nie zwalnia od obowiązku nabycia właściwego świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej.

Art. 99. Kto nie umieści w przedsiębiorstwie lub składzie na miejscu widocznym (art. 38) świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej, albo nie okaże osobom, dokonyującym lustracji, świadectwa przemysłowego na handel wędrowny (obnośny, rozwożny) — ulegnie karze grzywny od 25.000 do 500.000 mk.

Art. 100. Kto nie zaopatrzy zakładu handlowego lub przemysłowego oraz oddzielnego składu w szyld (art. 43) — ulegnie karze grzywny od 25.000 do 500.000 marek.

Art. 101. Kto nie przedstawi świadectwa przemysłowego, względnie karty rejestracyjnej, celem uzyskania adnotacji, przewidzianej w art. 36 niniejszej ustawy — ulegnie karze grzywny od 25.000 do 500.000 marek.

W razie zmiany w osobie przedsiębiorcy, karze tej podlega zarówno poprzedni, jak i nowy właściciel przedsiębiorstwa.

Art. 102. Kto w razie zagubienia świadectwa przemysłowego nie złoży w ciągu dwóch tygodni,

licząc od dnia stwierdzenia faktu zagubienia świadectwa, prośby o wydanie duplikatu (art. 39) — ulegnie karze grzywny od 25.000 do 500.000 marek.

Art. 103. Przełożeni urzędów samorządowych i instytucji publicznych oraz zrzeszeń, oznaczonych w art. 46 niniejszej ustawy, winni niedostarczenia w ustawowym terminie wiadomości, w tymże artykule wymienionych, — ulegną karze grzywny od 25.000 do 500.000 mk.

Art. 104. Kto niezłoży zeznania o obrocie (art. 52, 53 i 54) w terminach, oznaczonych w art. 55 niniejszej ustawy, lub kto wbrew postanowieniom art. 53 niniejszej ustawy przedstawi w zeznaniu o obrocie niezupełne dane — ulegnie karze grzywny od 100.000 do 3.000.000 mk.

Art. 105. Kto mimo wezwania władzy podatkowej (art. 75 ustęp 1 i art. 86) w wyznaczonym przez nią terminie nie udzieli wyjaśnień co do obrotu, albo nie przedstawi prowadzonych ksiąg handlowych, lub uwierzytelnionych z nich wyciągów — ulegnie karze grzywny od 25.000 do 3.000.000 mk.

Art. 106. Kto w celu uchylecia od ustawowej powinności podatkowej osoby własnej, lub przez siebie zastępowanej, świadomie poda w zeznaniu o obrocie (art. 52 i 53), względnie w wyjaśnieniu, złożonym w myśl przepisów art. 75 ustęp 1 niniejszej ustawy, nieprawdziwe wiadomości, które mogą się przyczynić do udaremnienia wymiaru albo uszczuplenia ustawowo należącego się podatku, niezależnie od obowiązku uiszczenia należności podatkowej — ulegnie karze grzywny, od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy niewymierzonego lub uszczuplonego, względnie narażonego na zmniejszenie lub uszczuplenie podatku, a w razie okoliczności obciążających — nadto karze pozbawienia wolności do trzech miesięcy.

Art. 107. Członkowie komisji do spraw podatku przemysłowego, ich zastępcy, jako też rzeczoznawcy, powoływani na posiedzenia komisji (art. 76), winni ujawnienia wiadomości, o których mowa w art. 69 — ulegną karze grzywny do 3.000.000 mk., o ile w myśl istniejących przepisów nie podlegają surowszym postanowieniom karnym.

Tej samej karze podlegają winni ujawnienia wiadomości, o których mowa w art. 69, przedstawiciele płatników, dokonywujący lustracji przedsiębiorstw (art. 40).

Jeżeli wykroczenia dokonano w celu zaszkodzenia kredytowi, lub czci osoby, której dotyczy wiadomość ujawniona, winny ulegnie nadto karze pozbawienia wolności na czas do miesiący sześciu.

Art. 108. Winni kilku wykroczeń przeciwko przepisom niniejszej ustawy podlegają karze grzywny za każde z tych wykroczeń z osobna; co do kary pozbawienia wolności należy stosować odnośne przepisy ustaw karnych powszechnych.

Przepisy formalne.

Art. 109. Wszczywanie spraw o przekroczenia przepisów niniejszej ustawy należy bez naruszenia kompetencji innych właściwych organów do tej wła-

dzy podatkowej, względnie do tej komisji do spraw podatku przemysłowego, która ujawniła odnośne przekroczenia.

Art. 110. Orzecznictwo co do naruszeń niniejszej ustawy, zagrożonych grzywną z mocy art. 97 do 103, należy do naczelników władz podatkowych I instancji (art. 40), a co do naruszeń, zagrożonych grzywną z mocy art. 104 i 105 — do komisji szacunkowych, względnie do Izb Skarbowych (art. 57).

Orzecznictwo w sprawach o przestępstwa, zagrożone choćby obok innej kary pozbawienia wolności (art. 96, 106 i 107), należy do powszechnych sądów karnych (powiatowych, pokoju).

Art. 111. Wydanie orzeczeń, skazujących na grzywnę z art. 97 do 102 niniejszej ustawy, powinno poprzedzać protokolarne stwierdzenie istoty karygodnego czynu (art. 51).

Art. 112. Władza podatkowa I instancji, po sporządzeniu protokołu, stwierdzającego przekroczenie, zagrożone grzywną z art. 98 niniejszej ustawy, zarządza zamknięcie zakładu handlowego, względnie przemysłowego, prowadzonego bez świadectwa, o ile w ciągu dni 14 po sporządzeniu protokołu świadectwo nie zostanie nabyte.

Art. 113. O orzeczeniach karnych (art. 110 część pierwsza) władza orzekająca zawiadamia obwinionego pisemnie.

Obwinionemu przysługuje prawo wniesienia na ręce władzy, która orzeczenie wydała, odwołanie w terminie 14-dniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu mu zawiadomienia, do władzy administracyjno-skarbowej II instancji, albo też żądania rozpatrzenia sprawy przez sąd.

W pierwszym wypadku rozstrzygnięcie należy:

- a) do właściwej Izby Skarbowej, o ile chodzi o orzeczenie, wydane na podstawie art. 97 i 99 do 103;
- b) do komisji odwoławczej, o ile chodzi o orzeczenie, wydane na podstawie art. 98, 104 i 105.

W drugim wypadku właściwy sąd (powiatowy, pokoju) przeprowadza postępowanie w trybie, przepisany dla spraw wszczętych w drodze sądowej. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z dnia 1 lutego 1877 r. właściwe są sądy powiatowe, przyczem stosuje się przepisy §§ 459—469 ust. o post. karnym.

Obwiniony, który wybierze drogę odwołania do władz skarbowych, traci drogę odwołania do sądu.

Odwołania do władz skarbowych i do sądu nie wstrzymują wykonania kary, z wyjątkiem pozbawienia wolności oraz z wyjątkiem kary pieniężnej, przewidzianej w artykule 98. Ta ostatnia kara jest ściągana po wydaniu orzeczenia przez władzę skarbową II instancji lub, o ile płatnik odwoła się do sądu, po zapadnięciu wyroku sądu pierwszej instancji.

Orzeczenia władz administracyjno-skarbowych II instancji są ostateczne.

Art. 114. Przez kare pozbawienia wolności, o której mowa w art. 96, 106 i 107 ustawy niniejszej, rozumieć należy areszt (art. 21 ros. k. k. z ro-

ku 1903, § 18 niem. u. k. z r. 1871, § 244 austr. u. k. z r. 1852), o ile orzeczono karę, nieprzenoszącą sześciu tygodni pozbawienia wolności; zresztą zaś na obszarze mocy obowiązującej ros. k. k. z r. 1903 i niem. k. k. z r. 1871 — więzienie (art. 3 ustęp 3 przep. przech. do ros. kod. kar. z 7 sierpnia 1917 r. i § 16 niem. u. k. z r. 1871), na obszarze zaś mocy obowiązującej austr. ustawy karnej z r. 1852 — ścisły areszt (§ 245 austr. u. k. z r. 1852).

Na obszarze mocy obowiązującej austr. ustawy karnej można zawsze wnieść odwołania z powodu orzeczenia o karze.

Art. 115. Grzywny i kary pieniężne, orzeczone przez sądy, w razie niemożności ich ściągnięcia, ulegają zamianie na kary pozbawienia wolności stosownie do ogólnych, przepisów dzielnicowych ustaw karnych, jednak nie wyżej sześciu miesięcy.

Art. 116. Odpowiedzialność za przestępstwa z art. 96 do 107 niniejszej ustawy gaśnie po upływie pięciu lat, licząc od dnia popełnienia czynu przestępnego.

Karygodność czynu, wymienionego w art. 106 niniejszej ustawy, gaśnie, gdy winny sprostuje lub uzupełni swe zeznanie lub wyjaśnienie wobec właściwej władzy skarbowej, zanim przeciw niemu wpłynęło doniesienie do władzy, powołanej do orzekania o karze.

Art. 117. Grzywny i kary pieniężne, nałożone za przekroczenia postanowień niniejszej ustawy w drodze administracyjno-skarbowej, winny być uiszczone w terminie trzech tygodniowym, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia karnego (art. 113).

Grzywny i kary, niewpłacone w terminie, wskazanym w części pierwszej niniejszego artykułu, uważa się za zaległość.

Art. 118. Grzywny i kary pieniężne, nałożone za naruszenia przepisów niniejszej ustawy, wpływają na rzecz Skarbu i mogą być zabezpieczone na majątku obwinionego przez władze podatkowe nawet przed wydaniem orzeczenia karnego.

ROZDZIAŁ VII.

Opodatkowanie handlu i przemysłu na rzecz związków samorządowych i innych korporacji

Art. 119. Związkom komunalnym przysługuje prawo opodatkowania na potrzeby samorządu przedmiotów, podlegających wymiarowi państwowego podatku przemysłowego, tylko w postaci podatku od obrotu do wysokości, nieprzekraczającej 0,5% od sumy obrotu, ustalonego przez państwowe organy wymiarowe, a o ile chodzi o przedsiębiorstwa i osoby, wyszczególnione w art. 8 niniejszej ustawy — do wysokości 25% ceny świadectw przemysłowych, przez te przedsiębiorstwa i osoby nabywanych.

Przedmioty, wymienione w ustępach 1, 2, 8 i 9 artykułu 3, podlegają wymiarowi idealnego podatku przemysłowego w celu opodatkowania na rzecz związków samorządowych.

Sposób poboru przemysłowego podatku samorządowego oraz jego podział pomiędzy związki samorządowe określi osobna ustawa.

Art. 120. Na rzecz Izb handlowych i przemysłowych tudzież Izb rzemieślniczych, oraz szkół zawodowych, mających prawo publiczności, a utrzymywanych tak przez publiczne, jak i przez inne związki i stowarzyszenia kupców, przemysłowców i rzemieślników oraz przez nieobliczone na zysk stowarzyszenia, instytucje i fundacje, utworzone specjalnie dla utrzymywania uczelni zawodowych, wreszcie na rzecz burs terminatorskich, patronatów dla młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej oraz zawodowych kursów przemysłowych dokształcających ma być opodatkowany handel i przemysł oraz osobiste zajęcia przemysłowe:

- a) na rzecz Izb handlowych i przemysłowych tudzież Izb rzemieślniczych do wysokości, nie przekraczającej 15⁰/₀ ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, nabywanych w okręgu Izby;
- b) na rzecz szkół zawodowych—do wysokości, nie przekraczającej 25⁰/₀ tychże świadectw i kart.

W granicach wyżej zakreślonych niezbędną wysokość obciążenia na rzecz Izb handlowych tudzież Izb rzemieślniczych określa corocznie Minister Przemysłu i Handlu na podstawie budżetów tych Izb, wysokość zaś obciążenia na rzecz szkół zawodowych i innych instytucji, wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu, oraz podział sum tych ustala corocznie na podstawie budżetów tychże szkół i instytucji Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, którzy swe uprawnienia pod tym względem mogą przelać na dyrektorów Izb skarbowych, względnie kuratorów okręgów szkolnych.

W miastach b. zaboru rosyjskiego, w których istnieją szkoły handlowe, utrzymywane przez zgromadzenia kupców, ze składek ściąganych poprzednio w postaci dodatków do świadectw przemysłowych, na podstawie przepisu z r. 1905, podział winien być w taki sposób dokonany, ażeby przedewszystkiem potrzeby tych szkół były w całości zaspokojone. W tym celu na potrzeby tych szkół wydziela się kwotę nie mniejszą niż 20⁰/₀ ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych, nabywanych w obrębie miasta.

ROZDZIAŁ VIII.

Przepisy końcowe.

Art. 121. Minister Skarbu może uwolnić od podatku przemysłowego te przedsiębiorstwa, których bezpośrednie zadanie stanowi popieranie celów publicznych, dobroczynnych lub ogólnie użytecznych, jeżeli obrót tych przedsiębiorstw jest stosunkowo nieznaczny.

Art. 122. Upoważnia się Ministra Skarbu do odraczania wszystkich terminów, w ustawie niniejszej wyznaczonych.

Art. 123. Dla uniknięcia podwójnych opodatkowań, względnie uzyskania traktowania, odpowiadającego zasadom wzajemności (reciprocitas), jako też celem przeprowadzenia zarządzeń odwetowych (retorsji), Prezydent Rzeczypospolitej jest władny na przedstawiony mu przez Radę Ministrów wniosek Ministra Skarbu zawierać umowy, oparte na zasadach odmiennych od postanowień niniejszej ustawy, oraz wydawać w tym przedmiocie zarządzenia odwetowe.

Art. 124. Jeżeli przeciętne ceny hurtowe w Państwie za pierwsze dziewięć miesięcy roku, poprzedzającego rok podatkowy, będą wyższe, albo niższe od przeciętnych cen za pierwsze 9 miesięcy roku 1922, to wszelkie kwoty, oznaczone zarówno w ustawie niniejszej, jak i w załączonej do niej taryfie, podwyższa się, względnie zniża, w tym stosunku, w jakim pozostawać będą do siebie wyżej oznaczone przeciętne ceny hurtowe.

Wykładnik podwyżki, względnie zniżki, w myśl części pierwszej niniejszego artykułu w postaci liczby całej lub conajwyżej z jednym znakiem dziesiętnym ustala Minister Skarbu w miesiącu października roku, poprzedzającego rok podatkowy, na podstawie danych dostarczonych przez Główny Urząd Statystyczny.

Postanowienia niniejszego artykułu obowiązują, poczynając od roku podatkowego 1924.

Art. 125. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego, poczynając od roku podatkowego 1923.

Od tegoż terminu traci moc obowiązującą:

- a) ustawa o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z r. 1922 № 17 poz. 140), z wyjątkiem art. 159;
- b) art. 3 do 7, 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich i karach, nakładanych przez gminy miejskie za fałszywe zeznania podatkowe na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austriackiego (Dz. U. R. P. z r. 1922 № 2 poz. 6);
- c) ustawa niemiecka o podatku obrotowym (Umsatzsteuer) z dnia 26 lipca 1918 r. (Dz. Ust. str. 779), z wyjątkiem postanowień tej ustawy, dotyczących podatku od przedmiotów zbytku; Minister Skarbu ma prawo w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu zmienić lub uzupełnić spis przedmiotów zbytku, zawarty w § 8 powołanej ustawy.

Kwoty, wpłacone na rok podatkowy 1923 na podstawie przepisów, wymienionych w ustępach a), b) i c) niniejszego artykułu, zalicza się na poczet należności, przypadających w myśl przepisów ustawy niniejszej.

Reszta podatku przemysłowego (art. 7 lit. b), przypadająca za czas od dnia 1 stycznia 1923 r. do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, zostanie rozłożona na raty do końca 1923 r.

Przy przedpłacie, przypadającej na r. 1923 z mocy niniejszej ustawy (art. 7 lit. a), będą pobrane na rzecz związków samorządowych dodatki do wszystkich świadectw przemysłowych w wysokości 25⁰/₀ ceny tych świadectw, podlegające zaliczeniu na poczet

podatku, przypadającego związkom samorządowym z mocy art. 119 niniejszej ustawy.

Art. 126. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Sikorski*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Załącznik do ustawy z dnia 14 maja 1923 r. do art. 23, poz. 412.

TARYFA

zawierająca podział miejscowości na klasy, a przedsiębiorstw i zajęć na kategorie, tudzież ceny świadectw przemysłowych.

CZĘŚĆ I.

Podział miejscowości na klasy:

A. M. st. Warszawa.

B. Klasa I: Miasta: Borysław, Bydgoszcz, Drohobycz, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Poznań, Sosnowiec, Wilno.

C. Klasa II: Miasta: Biała (woj. krakowskie) Białystok, Bielsko, Chrzanów, Czechowice, Częstochowa, Działdowo, Gniezno, Grodno, Grudziądz, Inowrocław, Jarosław, Jasło, Kalisz, Kamienica, Kielce, Kołomyja, Krosno, Łomża, Nowy-Sącz, Oświęcim, Pabjanice, Piotrków, Płock, Przemyśl, Radom, Równe, Rzeszów, Siedlce, Stanisławów z Knihinem wsią i Knihinem kolonją, Stryj, Suwałki, Tarnów, Tarnopol, Tomaszów (woj. łódzkie), Toruń, Włocławek.

Powiaty: będziński, bialski (woj. krakowskie), bydgoski, drohobycki z wyłączeniem Borysławia, krakowski, lwowski, wschodnio i zachodnio poznański, warszawski.

D. Klasa III: Na obszarze Izb skarbowych:

Białostockiej: Miasta i miasteczka: Augustów, Ostrołęka, Ostrów, Wołkowysk.

Brzeskiej: Miasta i miasteczka: Brześć, Baranowice, Kobryń, Lida, Łuniniec, Nieśwież, Nowogródek, Pińsk, Prużany, Sarny, Słonim, Stołpce.

Kieleckiej: miasta i miasteczka: Busk, Końskie, Miechów, Opatów, Opoczno, Ostrowiec, Pińczów, Sandomierz, Szydłowiec.

Powiaty: częstochowski, olkuski, radomski.

Krakowskiej: miasta i miasteczka: Bochnia, Dębica, Gorlice, Limanowa, Mielec, Myślenice, Nowy Targ, Poronin, Rabka, Ropczyce, Wieliczka, Zakopane, Żywiec z Zabłociem.

Powiaty: chrzanowski, gorlicki, nowosądecki.

Lubelskiej: miasta i miasteczka: Biała podlaska, Chełm, Hrubieszów, Krasnystaw, Lubartów, Łuków, Międzyrzec, Puławy, Radzyń, Sokółów, Tomaszów, Węgrów, Włodawa, Zamość.

Powiaty: lubelski.

Lwowskiej: miasta: Brody, Brzeżany, Buczac, Borszczów, Czortków, Dolina, Gródek Jagielloński, Jaworów, Kałusz, Kamionka Strumiłowa, Łańcut,

Mościska, Podhajce, Przemyślany, Przeworsk, Rawa Ruska, Rohatyn, Rymanów, Sambor, Sanok, Śniatyn, Sokal, Trembowla, Zaleszczyki, Złoczów, Żółkiew.

Powiaty: krośnieński, rzeszowski.

Łódzkiej: miasta: Koło, Konin, Łęczyca, Radomsko, Turek, Wieluń, Zduńska Wola.

Powiaty: brzeziński, kaliski, łódzki.

Łuckiej: miasta: Dubno, Kowel, Krzemieniec, Łuck, Ostróg, Włodzimierz Wołyński.

Pomorskiej: miasta: Brodnica, Chełmno, Chojnice, Działdowo, Gdynia, Gniew, Kartuzy, Kościerzyna, Nowemiasto, Puck, Sempolno, Starogard, Świecie, Tczew, Tuchola, Wąbrzeźno, Wejherowo.

Poznańskiej: miasta: Chodzież, Czarnków, Gostyń, Grodzisk, Jarocin, Kepno, Koźmin, Kościan, Krotoszyn, Leszno, Międzychód, Mogilno, Nakło, Nowytomysł, Oborniki, Odolanów, Ostrów, Ostrzeszów, Pleszew, Rawicz, Nowe Skalmierzyce, Śmigiel, Śrem, Środa, Strzelno, Szamotuły, Szubin, Węgrowiec, Witkowo, Wolsztyn, Września, Wyrzysk, Zbąszyn, Żnin.

Warszawskiej: miasta: Ciechanów, Ciechocinek, Góra Kalwarja, Kałuszyn, Łowicz, Mława, Mińsk mazowiecki, Płońsk, Pułtusk, Rawa, Radzymin.

Powiaty: błoński, kutnowski, włocławski.

Wileńskiej: miasta i miasteczka: Głębokie, Halzany, Mejszagola, Oszmiana, Święciany, Świr, Troki. Śląsk Cieszyński: miasta: Aleksandrowice, Cieszyn, Bobrek, Golezów, Stare Bielsko, Chybi, Jasienica, Jaworze, Komorowice, Mikuszowice, Olszówka dolna, Skoczów, Ustroń, Wapienica.

E. Klasa IV: wszystkie inne miejscowości.

U w a g a: miasta i miasteczka, nie wymienione osobno w powyższej klasyfikacji, zalicza się do tej samej klasy, do której zaliczono odnośny powiat.

C Z Ę Ś Ć II.

PODZIAŁ PRZEDSIĘBIORSTW NA KATEGORJE.

A. Przedsiębiorstwa handlowe.

I. Prowadzące handel towarowy (art. 5, ust. 1).

Kategoria pierwsza.

Handel hurtowy, czyli zbył wszelkiego rodzaju towarów przeważnie w większych ilościach (partjami) głównie kupcom i przemysłowcom.

Kategoria druga.

1. Handel detaliczny, czyli sprzedaż wszelkiego rodzaju towarów w mniejszych ilościach zarówno drobnym kupcom, jak i spożywcom.

2. Drobną sprzedaż (p. kategoria III) nawet wyłącznie spożywcom towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, jako to:

a) kamieni szlachetnych, pereł i koralii prawdziwych, przedmiotów, wyrobionych w całości lub w części ze złota lub platyny, oraz wyrobów srebrnych z wyjątkiem drobnej biżuterji oraz z wyjątkiem zegarków kieszonkowych w oprawie srebrnej;

b) wyrobów z kości słoniowej, bursztynu, masy perłowej i szylkretu oraz artykułów toale-

towych i galanteryjnych, których przeważną część składową stanowią: masa perłowa, szyldkret, kość słoniowa, emalja i kamienie półszlachetne, jakoteż połączone lub posrebrzane metale i stopy;

- c) bronzów, majolik i platerowanych zastaw stołowych;
- d) wyrobów z kryształu i porcelany;
- e) antyków z wyjątkiem książek;
- f) mebli wyścielanych, rzeźbionych, polituowanych i woskowanych, oraz wytwornych mebli i trumien metalowych; pianin i fortepianów, dywanów, kobierców i gobelinów, portjer i tkanin meblowych;
- g) ekwipaży, rowerów, motocykli i samochodów;
- h) skór meblowych i galanteryjnych skórzanych przyborów podróżnych, wyrobów siodlarskich i rygarskich z wyjątkiem zwykłej uprząży dla sprzężaju roboczego; ubrań skórzanych, futer i ubiorów futrzanych z wyjątkiem zwykłych skór, kozuchów i czapek baranich, wykwińskiego obuwia gemzowego, zamiszowego, lakierowanego oraz wykwińskiego obuwia z tkanin;
- i) zagranicznych i krajowych towarów włóknistych, prócz krajowych towarów bawełnianych i półwełnianych oraz prócz samodziałów i innych materiałów, używanych na ubiory ludowe;
- j) ubiorów gotowych, prócz ludowych i robotniczych, używanych do pracy codziennej, bielizny jedwabnej i wełnianej oraz strojnej z cienkich materiałów, kapeluszy zagranicznych i strojnych kapeluszy damskich; parasoli i parasolek, krytych tkaniną jedwabną lub półjedwabną, tiulu jedwabnego, tkanin haftowanych i wyrobów dzianych jedwabnych;
- k) win winogronowych, koniaków, wódek, likierów, kawioru, ostryg, homarów, pasztetów, łososi, turbot, jesiotrów, sieji i t. p. wyszukanych towarów gastronomicznych.

3. Handel specjalny nawet drobny następującymi towarami:

- a) pachnidłami i kosmetyką;
- b) dziełami sztuk plastycznych;
- c) bronią,
- d) aparatami fotograficznymi, przyborami optycznymi, chirurgicznymi, fizycznymi i t. p., armaturą elektryczną, przyborami do wodociągów i łazienek, kasami ogniotrwałymi, lustrami, wyrobami gumowymi i gutaperkowymi;
- e) kawą i herbata,
- f) materiałami aptecznymi w stolicy oraz miejscowościach pierwszej i drugiej klasy,
- g) lakierami i farbami olejnymi,
- h) obiciami papierowymi,
- i) lampami,
- j) przędzą i koronkami,
- k) wszelkiego rodzaju silnikami i maszynami — w tej liczbie maszynami do szycia, do pisania, do rachowania oraz ich częściami składowymi.

U w a g a: Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw przemysłowych

II kategorii, mogą utrzymywać nieograniczoną ilość oddzielnych składów (art. 22) tylko w obrębie tej miejscowości, w której zakład się znajduje.

Kategoria trzecia.

1. Drobna sprzedaż, czyli sprzedaż wszelkich towarów, z wyjątkiem wymienionych w ustępie 2 kategorii drugiej, wyłącznie spójwcom z zakładów, składających się z jednego pokoju.

Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw przemysłowych trzeciej kategorii, mogą zatrudniać, prócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka jego rodziny, najwyżej jednego dorosłego najemnego subiekta handlowego i utrzymywać nie więcej niż dwa oddzielne składy (art. 22) przy zakładzie handlowym.

2. Zakłady handlu towarowego, należące do spółdzielni, bez względu na rodzaj prowadzonego handlu.

Kategoria czwarta.

Drobna sprzedaż towarów, z wyjątkiem wymienionych w ustępie drugim kategorii drugiej, wyłącznie spójwcom — dokonywana z niewielkich pomieszczeń, nie posiadających ani wyglądu, ani charakteru pokoju.

Zakłady, prowadzące handel towarowy na podstawie świadectw czwartej kategorii, nie mogą utrzymywać oddzielnych składów (art. 22); w zakładach tych nie może być zatrudniony prócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka jego rodziny, żaden dorosły najemny subiekta handlowy.

Kategoria piąta.

Handel wędrowny (domokrażny) art. 8 ustęp 1).

1. Kategoria V-a handel rozwożny (art. 19, ustęp b).

2. Kategoria V-b handel obnośny (art. 19, ustęp a).

W b. dzielnicy rosyjskiej świadectwa przemysłowe na handel wędrowny uprawniają w granicach obowiązujących w tym względzie przepisów administracyjnych do sprzedaży poza obrębem miast i miasteczek wszelkiego rodzaju towarów z wyjątkiem towarów, wymienionych w punkcie 2 kategorii drugiej.

W obrębie zaś miast i miasteczek dozwolony jest na tych samych zasadach tylko handel obnośny a to: artykułami spożywczymi, napojami chłodzącymi, wyrobami tytoniowymi i zapalkami, tudzież gazetami i książkami.

Do handlu wędrownego (art. 19), wykonywanego na obszarze b. dzielnicy austriackiej i pruskiej mają zastosowanie przepisy, zawarte w odnośnych ustawach przemysłowych, obowiązujących w tych dzielnicach.

II. Skup zawodowy (art. 5 ustęp 1).

Skup w celu odprzedaży wewnątrz państwa lub na wywóz za granicę surowców Krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa oraz zwierząt domowych, drobiu, tudzież innych towarów bez utrzymywania w tym celu zakładów handlowych.

Kategoria pierwsza.

Na sumę ponad dwa miliardy pięćset milionów marek (2.500.000.000) rocznie.

Kategoria druga.

Na sumę ponad czterysta milionów (400.000.000) marek do dwóch miliardów pięćset milionów (2.500.000.000) marek rocznie.

Kategoria trzecia.

Na sumę ponad osiemdziesiąt milionów (80.000.000) marek do czterystu milionów (400.000.000) marek rocznie.

Kategoria czwarta.

Na sumę do osiemdziesięciu milionów (80.000.000) marek.

Przedsiębiorstwa skupu surowców, krajowych, produktów rolnictwa i leśnictwa oraz zwierząt domowych i drobiu mogą utrzymywać oddzielne składy:

1) w nieograniczonej ilości na obszarze całej Rzeczypospolitej, o ile nabyły świadectwa przemysłowe kategorii pierwszej,

2) nie więcej niż pięć składów w obrębie powiatu, w którym przedsiębiorca zamieszkuje lub w granicach powiatów sąsiednich, o ile nabyto świadectwo drugiej kategorii,

3) nie więcej niż dwa składy w obrębie tej miejscowości, gdzie przedsiębiorca stale mieszka, o ile nabyto świadectwo trzeciej kategorii,

4) nie więcej niż jeden skład w tej miejscowości, gdzie przedsiębiorca stale mieszka, o ile nabyto świadectwo czwartej kategorii.

III. Instytucje kredytu krótkoterminowego (art. 5 ustęp 2), długoterminowego (art. 5 ustęp 3).

Kategoria pierwsza.

1. Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym ponad sto dwadzieścia milionów marek.

2. Domy bankowe.

Kategoria druga.

1. Instytucje kredytu długoterminowego w stolicy i w miejscowościach klasy pierwszej.

2. Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym ponad 30.000.000 do 120.000.000 marek.

3. Kantory wymiany i lombardy.

Kategoria trzecia.

1. Instytucje kredytu długoterminowego we wszystkich innych miejscowościach.

2. Instytucje kredytu krótkoterminowego z kapitałem zakładowym do 30.000.000 marek.

Kategoria czwarta.

Zakłady kredytowe, należące do spółdzielni — bez względu na wysokość kapitału zakładowego.

IV. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe (art. 5 ustęp 4).

Kategoria pierwsza.

Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, nie oparte na wzajemności.

Kategoria druga.

1. Oddziały przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, nie opartych na wzajemności.

2. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, oparte na wzajemności i ich oddziały.

V. Roboty (antrepryzy) i dostawy (art. 5 ustęp 5).

Kategoria pierwsza.

Na sumę ponad miliard sześćset milionów (1.600.000.000) marek.

Kategoria druga.

Na sumę ponad czterysta milionów (400.000.000) do miliard sześćset milionów (1.600.000.000) marek.

Kategoria trzecia.

Na sumę ponad osiemdziesiąt milionów (80.000.000) marek do czterystu milionów (400.000.000) marek.

Kategoria czwarta.

Na sumę ponad milion (1.000.000) marek do osiemdziesięciu milionów (80.000.000) marek.

VI. Przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego, ekspedycyjne i przewozowe (art. 5 ustęp 6).

Kategoria pierwsza.

1. Przedsiębiorstwa komisowe, ekspedycyjne, przewozowe oraz ekspedycyjno-przewozowe, utrzymujące oddziały.

2. Przedsiębiorstwa, przyjmujące towary na skład, z wydawaniem na nie pożyczek lub bez wydawania.

Kategoria druga.

1. Oddziały i filje przedsiębiorstw, wymienionych w ustępie 1 kategorii pierwszej.

2. Przedsiębiorstwa komisowe, ekspedycyjne i przewozowe nie utrzymujące oddziałów i filji.

3. Biura techniczne.

4. Biura wywiadowcze, informacyjne, pogrzebowe i wszelkie biura pośrednictwa handlowego.

5. Biura próśb i porad prawnych, zatrudniające więcej niż dwóch pracowników.

Kategoria trzecia.

1. Biura próśb i porad prawnych, zatrudniające najwyżej dwóch pracowników.

2. Biura pośrednictwa pracy.

Kategoria czwarta.

Biura tłumaczeń i przypisywania na maszynie.

VII. Zakłady gastronomiczne: restauracyjne, cukiernie, kawiarnie i mleczarnie (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Zakłady gastronomiczne ze sprzedażą lub nawet bez sprzedaży trunków, zatrudniające ponad 20 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących.

Kategoria druga.

1. Zakłady, zatrudniające ponad 10 do 20 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w tych zakładach pracujących.

2. Zakłady gastronomiczne z wyszynkiem trunków, zatrudniające nawet mniej niż 10 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących.

Kategoria trzecia.

Wszelkie inne mniejsze zakłady gastronomiczne i jadłodajnie—bez wyszynku trunków.

VIII. Sale bilardowe (art. 5 ustęp 7).

Kategoria trzecia.

Sal bilardowe, utrzymywane oddzielnie od zakładów gastronomicznych.

IX. Zakłady dla sprzedaży napojów chłodzących (art. 5 ustęp 7).

Kategoria czwarta.

Zakłady, sprzedające wyłącznie wodę selcerską, limonadę i t. p. napoje chłodzące.

X. Hotele, pokoje umeblowane, zajazdy, gospody i domy noclegowe (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 100 pokoiów (numerów).

Kategoria druga.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 20 do 100 pokoiów.

Kategoria trzecia.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad sześć do 20 pokoiów; zajazdy i gospody w miastach i miasteczkach bez wyszynku trunków.

Kategoria czwarta.

Hotele i pokoje umeblowane, posiadające do wynajęcia ponad 4 do 6 pokoiów; zajazdy i gospody w osadach wiejskich, bez wyszynku trunków oraz domy noclegowe.

XI. Pensjonaty-pokoje umeblowane ze stołowaniem (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Pensjonaty, w których ilość wynajmowanych pokoiów przewyższa pięćdziesiąt.

Kategoria druga.

Pensjonaty, posiadające do wynajęcia ponad 12 do 50 pokoiów.

Kategoria trzecia.

Pensjonaty, posiadające do wynajęcia ponad dwa do 12 pokoiów.

XII. Księgarnie (art. 5 ustęp 7).

Kategoria druga.

Księgarnie, zatrudniające ponad 5 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w księgarni pracujących.

Kategoria trzecia.

Wszystkie inne księgarnie.

XIII. Zakłady lecznicze (art. 5 ustęp 7).

Kategoria druga.

Posiadające łóżek dla chorych ponad 10.

Kategoria trzecia.

Posiadające łóżek dla chorych poniżej 10, oraz wszelkie zakłady lecznicze, przeznaczone wyłącznie dla chorych przychodnich (ambulatorja).

XIV. Apteki (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające ponad 8 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w aptece pracujących.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 3 do 8 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w aptece pracujących.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające najwyżej trzy osoby, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w aptece pracujących.

XV. Zakłady kąpielowe (art. 5 ustęp 7).

Kategoria druga.

1. Łaźnie z oddzielnymi kabinami, lub łaźienki z ilością wanien ponad 20.

2. Kąpiele na wodach morskich i słodkich z ilością kabin powyżej 40.

Kategoria trzecia.

1. Łaźnie ogólne i łaźienki z ilością wanien do 20.

2. Kąpiele na wodach morskich i słodkich z ilością kabin od 10 do 40.

Kategoria czwarta.

Kąpiele na wodach morskich i słodkich ogólne z ilością kabin poniżej 10.

XVI. Przedsiębiorstwa kinematograficzne (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 500.

Kategoria druga.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 150 do 500.

Kategoria trzecia.

Stałe kinematografy, posiadające widownie, obliczone na ilość osób do 150.

Wędrownie przedsiębiorstwa kinematograficzne winny nabywać świadectwa przemysłowe kategorii V-a przedsiębiorstw handlowych.

XVII. Przedsiębiorstwa teatralne, cyrki, ogródki i sale z zamkniętymi lub otwartymi scenami (art. 5 ustęp 7).

Kategoria pierwsza.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 750.

Kategoria druga.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób ponad 300 do 750.

Kategoria trzecia.

Stałe teatry, cyrki, ogródki i sale z otwartymi lub zamkniętymi scenami, posiadające widownie, obliczone na ilość osób do 300.

Wędrownie przedsiębiorstwa teatralne, wędrownie cyrki i inne wędrownie zespoły artystyczne winny nabywać świadectwa przemysłowe kategorii V-a przedsiębiorstw handlowych.

XVIII. Źródła naturalnych wód mineralnych (art. 5 ustęp 7).**Kategoria druga.**

Sprzedaż wód mineralnych ze źródeł.

U w a g a: Wszelkie inne przedsiębiorstwa, prowadzone przez zarządy zdrojowe (pensjonaty, kąpiele, ambulatorja) podlegają oddzielnemu opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

XIX. Wrotniska i ślizgawki (art. 5 ustęp 7).**Kategoria trzecia.**

Wszystkie przedsiębiorstwa tego rodzaju.

XX. Magle i maszyny do czesania wełny (art. 5 ustęp 7).**Kategoria czwarta.**

Utrzymywane jako oddzielne przedsiębiorstwa zarobkowe: magle i maszyny do czesania wełny.

XXI. Wydawnictwa utworów drukowanych.**Kategoria druga.**

Wydawnictwa pism codziennych w stolicy i miejscowościach pierwszej klasy.

Kategoria trzecia.

Wydawnictwa pism codziennych w miejscowościach II, III i IV klasy, wydawnictwa innych utworów drukowanych bez względu na klasę miejscowości.

B. Przedsiębiorstwa komunikacyjne.

I. Przedsiębiorstwa kolei żelaznych, tak normalnych, jak i wąskotorowych, tudzież tramwajów oraz przedsiębiorstwa telefonów zalicza się do kategorii pierwszej przedsiębiorstw handlowych.

II. Główne zakłady przedsiębiorstw żegluga zalicza się do kategorii drugiej przedsiębiorstw handlowych; inne zakłady tych przedsiębiorstw—zalicza się do kategorii trzeciej przedsiębiorstw handlowych.

Nadto od każdego statku uiszcza się przedpłatę w następującej wysokości:

1) statki parowe, według powierzchni ogrzewalnej kotłów parowych po 7.000 mk. za jeden metr² tej powierzchni;

2) statki motorowe, według siły motorów po 3.500 mk. za każdą jednostkę siły (H. P.);

3) żaglowce metalowe, według powierzchni pokładu po 300 mk. za jeden m.² powierzchni pokładu;

4) żaglowce z drzewa z pokładem, według powierzchni pokładu po 300 mk. za jeden m.² tej powierzchni;

5) żaglowce z drzewa bez pokładu (berlinki) według powierzchni, obliczonej przez pomnożenie długości żaglowca (berlinki) przez jego szerokość, po 100 mk. za jeden m.² tej powierzchni.

C. Przedsiębiorstwa przemysłowe.**I. Kopalnie węgla kamiennego.****Kategoria pierwsza.**

Produkujące ponad 2.000.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 1.500.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 500.000 do 1.500.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 200.000 do 500.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 50.000 do 200.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące do 50.000 ctn. m.

II. Kopalnie rudy.**Kategoria pierwsza.**

Produkujące ponad 2.500.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 2.000.000 do 2.500.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 1.000.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 500.000 do 1.000.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 100.000 do 500.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące do 100.000 ctn. m.

III. Kopalnie ropy naftowej lub gazów ziemnych.**Kategoria pierwsza.**

Produkujące ropy naftowej ponad 3.000.000 ctn. m.

Kategoria druga.

Produkujące ropy naftowej ponad 2.000.000 do 3.000.000 ctn. m.

Kategoria trzecia.

Produkujące ropy naftowej ponad 1.000.000 do 2.000.000 ctn. m.

Kategoria czwarta.

Produkujące ropy naftowej ponad 250.000 do 1.000.000 ctn. m.

Kategoria piąta.

Produkujące ropy naftowej ponad 100.000 do 250.000 ctn. m.

Kategoria szósta.

Produkujące ropy naftowej do 100.000 ctn. m.

U w a g a: przy kopalniach, produkujących gazy ziemne, jeden metr sześcienny gazu liczy się za jeden kilogram ropy naftowej.

IV. Młyny mączne.

Kategoria pierwsza.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren przekracza 150 metrów.

Kategoria druga.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 100 do 150 metrów.

Kategoria trzecia.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 50 do 100 metrów.

Kategoria czwarta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 15 do 50 metrów.

Kategoria piąta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 8 do 15 metrów.

Kategoria szósta.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 4 do 8 metrów.

Kategoria siódma.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren wynosi ponad 1 do 4 metrów.

Kategoria ósma.

Młyny, w których suma średnic wszystkich par żaren nieprzekracza jednego metra.

U w a g a: O ile w młynach używane są do mielenia walce wyłącznie lub łącznie z żarnami, to 1 ctm. długości pary walców liczy się za trzy ctm. średnicy pary żaren, a zespół trzech walców liczy się za dwie pary walców.

V. Gorzelnie.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 900.000 stopni hektolitrowych alkoholu.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 400.000 do 900.000 stopni hektol. alkoholu.

Kategoria piąta.

Produkujące ponad 200.000 do 400.000 stopni hektol. alkoholu.

Kategoria szósta.

Produkujące do 200.000 stopni hektol. alkoholu.

VI. Browary.

Kategoria pierwsza.

Wyrabiające ponad 60.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 30.000 do 60.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 18.000 do 30.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 6.000 do 18.000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria piąta.

Wyrabiające ponad 2.000 do 6000 hektol. gorącej brzezki.

Kategoria szósta.

Wyrabiające do 2.000 hektol. gorącej brzezki.

VII. Cukrownie.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 30.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 20.000 do 30.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 10.000 do 20.000 ctn. m. kryształu.

Kategoria czwarta.

Produkujące do 10.000 ctn. m. kryształu.

VIII. Olejarnie parowe.

Kategoria pierwsza.

Posiadające ponad 20 czynnych pras.

Kategoria druga.

Posiadające ponad 13 do 20 czynnych pras.

Kategoria trzecia.

Posiadające ponad 7 do 13 czynnych pras.

Kategoria czwarta.

Posiadające do 7 czynnych pras.

IX. Zakłady drożdżowo-gorzelnicze.

Kategoria pierwsza.

Wyrabiające ponad 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 3.000 do 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 1.200 do 3.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 400 do 1.200 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria piąta.

Wyrabiające do 400 ctn. m. drożdży prasowanych.

X. Fabryki drożdży prasowanych.

Kategoria druga.

Wyrabiające ponad 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria trzecia.

Wyrabiające ponad 2.000 do 4.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria czwarta.

Wyrabiające ponad 600 do 2.000 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria piąta.

Wyrabiające ponad 200 do 600 ctn. m. drożdży prasowanych.

Kategoria szósta.

Wyrabiające do 200 ctn. m. drożdży prasowanych.

XI. Fabryki wódek.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 12.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 8.000 do 12.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 4.000 do 8.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 1.000 do 4.000 hektol. wyrobów wódczanych.

Kategoria piąta.

Produkujące do 1.000 hektol. wyrobów wódczanych.

XII. Rektyfikacje okowity.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 2.400.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria trzecia.

Produkujące ponad 1.200.000 do 2.400.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria czwarta.

Produkujące ponad 350.000 do 1.200.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

Kategoria piąta.

Produkujące do 350.000 stopni hektol. oczyszczonej okowity.

XIII. Rafinerje cukru.

Kategoria pierwsza.

Produkujące ponad 30.000 ctn. m. rafinady.

Kategoria druga.

Produkujące ponad 20.000 do 30.000 ctn. m. rafinady.

Kategoria trzecia.

Produkujące do 20.000 ctn. m. rafinady.

XIV. Miodosytnie, zakłady, wyrabiające lakier spirytusowy i politurę.

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające ponad 1.000 robotników.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 500 do 1.000 robotników.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające ponad 200 do 500 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające ponad 50 do 200 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych ponad 25 do 200 robotników.

Kategoria piąta.

Zatrudniające ponad 15 do 20 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych ponad 10 do 20 robotników.

Kategoria szósta.

Wszystkie inne tego rodzaju zakłady.

XV. Fabryki zapalek.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające powyżej 500 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające przy fabrykacji ręcznej ponad 200 do 500 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych ponad 100 do 500 robotników.

Kategoria piąta.

Zatrudniające przy fabrykacji ręcznej do 200 robotników, przy stosowaniu zaś silników mechanicznych do 100 robotników.

XVI. Przedsiębiorstwa wodociągowe, gazownie, elektrownie.

Kategoria trzecia.

Wszystkie tego rodzaju zakłady.

XVII. Przedsiębiorstwa wykonywania filmów dla kinematografów.

Kategoria trzecia.

Wszystkie przedsiębiorstwa tego rodzaju.

XVIII. Przędzalnie, blicharnie, farbiarnie i apre-tury, walcownie żelaza, stali, cynku i miedzi, fabryki drutu, rur, wagonów i maszyn, odlewnie miedzi i brązu, zakłady wytapiania tłuszczów, fabryki ekstraktów z tłuszczów i olejów, margaryny, mydła, stearyny oraz garbarnie, fabryki artykułów chemicznych, kosmetycznych, aptecznych, farb, ekstraktów farbiarskich, lakierów terpentynowych, laku, szuwaksu, rafinerji nafty, olejów mineralnych, gazoliny i smarów, asfaltu, gudronitu, parafiny i cerezyny.

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające ponad 500 robotników.

Kategoria druga.

Zatrudniające ponad 200 do 500 robotników.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające ponad 100 do 200 robotników.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 50 do 100.
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 25 do 100.

Kategoria piąta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 15 do 50.
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 10 do 25.

Kategoria szósta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 9 do 15,
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 7 do 10.

Kategoria siódma.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 4 do 9.
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 4 do 7.

Kategoria ósma.

Zatrudniające robotników tak przy fabrykacji ręcznej, jak i przy stosowaniu silników mechanicznych od 1 do 4, licząc w tym właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie.

**XIX. Wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe, nie wymienione w poprzednich ustępach, tudzież zajęcia rzemieślnicze, rękodzielnicze, do-
różkarstwo i furmaństwo.**

Kategoria pierwsza.

Zatrudniające robotników ponad 1.000.

Kategoria druga.

Zatrudniające robotników ponad 500 do 1.000.

Kategoria trzecia.

Zatrudniające robotników ponad 200 do 500.

Kategoria czwarta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 50 do 200.
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 25 do 200.

Kategoria piąta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 15 do 50,
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 10 do 25.

Kategoria szósta.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 9 do 15,
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 7 do 10.

Kategoria siódma.

Zatrudniające robotników:

- a) przy fabrykacji ręcznej ponad 4 do 9.
- b) przy stosowaniu silników mechanicznych ponad 4 do 7.

Kategoria ósma.

Zatrudniające tak przy fabrykacji ręcznej, jak i przy stosowaniu silników mechanicznych od 1 do 4 robotników, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny, zatrudnionych w przedsiębiorstwie.

C Z Ę Ś Ć III.

CENY ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

A. Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy			
				I	II	III	IV
				M a r e k			
I	Dla zakładów handlowych . . .	5.000.000	—	—	—	—	—
II	" " " " . . .	—	1.500.000	1.250.000	1.000.000	750.000	500.000
III	" " " " . . .	—	300.000	250.000	200.000	150.000	100.000
IV	" " " " . . .	—	120.000	100.000	80.000	60.000	40.000
Va)	" handlu rozwożnego . . .	200.000	—	—	—	—	—
Vb)	" " obnożnego . . .	60.000	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategoria		We wszystkich miejscowościach	W Warszawie	W miejscowościach klasy			
				I	II	III	IV
				M a r e k			
I	15.000.000	—	—	—	—	—
II	10.000.000	—	—	—	—	—
III	5.000.000	—	—	—	—	—
IV	1.500.000	—	—	—	—	—
V	500.000	—	—	—	—	—
VI	—	300.000	250.000	200.000	150.000	100.000
VII	—	150.000	120.000	100.000	70.000	50.000
VIII	—	60.000	50.000	40.000	30.000	20.000

C. Dla handlu jarmarcznego.

	Dla handlu hurtowego	Dla handlu detalicznego i drobnego
	M a r e k	
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	1.000.000	250.000
„ „ „ 7 do 21 dni.	500.000	130.000
„ „ „ 3 do 7 dni	400.000	100.000

D. Dla zajęć przemysłowych.

Kategoria	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena w markach
I	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych, lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cieniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych zagranicę lub otrzymywanych z zagranicy:	
	1) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych liniach kolei żelaznych	1.500.000
	2) Przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych liniach kolei żelaznych	1.250.000
	3) Przy urzędach celnych, nie położonych przy liniach kolejowych	1.000.000
II	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):	
	1) Na giełdzie warszawskiej	1.500.000
	2) Na innych giełdach	1.000.000
	b) Wszelkiego rodzaju inni pośrednicy handlowi:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I klasy	750.000
	2) W miejscowościach II klasy	500.000
	3) W miejscowościach III i IV klasy	250.000
III	Inspektorzy i agenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych komunikacyjnych oraz instytucji kredytowych, o ile prowadzą operację bez utrzymywania biur:	
	1) W Warszawie i w miejscowościach I klasy	250.000
	2) W miejscowościach II klasy	200.000
	3) W miejscowościach III i IV klasy	100.000
IV	Ajenci podróżujący (komiwojażerowie)	1.000.000